



Koha kolona zanore e jetës



Revista Drita Islame në versionin online...

www.dritaislame.al



TEOLOGJI

BOTA JONË

REFLEKSIONE

TRASHËGIMI KULTURORE

FAMILJA

PERSONALITETE



www.dritaislame.al

“Drita islame”
Botim i Komunitetit Mysliman
të Shqipërisë

DREJTOR
Dorian Demetja

REDAKTORË
Andrin Rasha
Mehmet Disha

DIZAJNI DHE FAQOSJA
Ejup Lila

KONTAKT:
Tel/fax 04 223 04 092
E-mail: info@dritaislame.al

Viti XXIX i botimit
Nr. 12 (455)
Dhjetor, 2020

ISSN 2226-7115



Artikujt
që vijnë në redaksi
dhe botohen,
nuk paraqesin domosdoshmërisht
edhe pikëpamjet e revistës.
Materialet e sjella në redaksi,
pavarësisht nëse botohen apo jo,
nuk i kthehen autorit.

PËRMBAJTJA

4 Koha, kolona zanore e jetës / Redaksia

6 Kujdes me fjalët, o njeri / Qani Sulku

8 Lajme / Aktivitete



12 Kur ka shporta rrush e fiq / Nuredin Nazarko

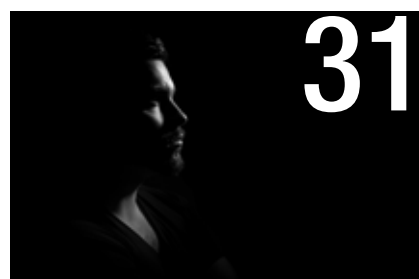
14 Koncepti i Kur'anit 1 / Ali Ünal

16 Ligjërata e lamtumirës

18 Hafiz Abdullah Zëmbaku - Një nga personalitetet për të cilët është shkruar shumë pak / Ermal Bega

20 Mesazhi ndaj atyre që ofendojnë Islamin dhe Pejgamberin e Allahut, s.a.v.s. / Dr. Muhamed Ratib el-Nabulsi

22 Mos u zemëro / Elton Harxhi



26 Ismail Muçej, simbol i vullnetit islam / Islam Dizdari

30 Disa qasje të rëndësishme rreth diturisë / Muhamed Said Ramadan el-Buti

31 Cila është këshilla e Imam Gazalit mbi menaxhimin e kohës

32 Mësuesit janë modele të së ardhmes / Entela Hidri

34 Abdesi: Një recetë hyjnore për pastërtinë / Asil Uzun

38 Fjala e mirë



Koha, kolona zanore e jetës



Minutat e të përditshmes janë shoqëria më e zakonshme, që, pavarësisht nga situata, ajo na gjendet përherë pranë. Duam apo s'duam, këshillat e saj mbeten më të përkryerët e momentit. Janë gjithmonë tik-take që, edhe pse të brishta në dukje, mbeten tinguj që flasin dhe mbartin një mesazh universal: "Kujto se një tjetër mundësi të iku!" Besojmë se çdokush e ka kuptuar se e kemi fjalën për kohën, kolonën zanore të jetës. Çdo moment që kalon shkurton këtë periudhë dhe e sjell njeriun më pranë vdekjes. Çdo gjë që ka fillim natyrisht duhet të ketë edhe mbarim. Është fund i sigurt, i pashmangshëm. S'ka kthim. As për një sekondë. S'ka shpëtim (nga vdekja). As që mendohet. Allahu i Madhëruar urdhëron e thotë në Kur'an: "E kush shpreson takimin e Allahut, s'ka dyshim se afati i Allahut (vdekja) patjetër do të vijë..." (Kur'an, 29:5)

Në një ajet tjetër i Madhëruari Allah thotë: "Sigurisht, janë të humbur ata që mohojnë takimin me Allahun. Kur Ora (e Kiametit) t'u vijë papritur, ata do të thërrasin: 'Të mjerët ne, sa të shkujdesur që kemi qenë (në jetën tokësore)! Dhe do të mbartin gjynahet mbi shpinat e tyre. Eh, sa e shëmtuar është ajo barrë.'" (Kur'an, 6: 31)

Një ditë do të përgjigjemi për kohën tonë. A e shfrytëzojmë për të realizuar qëllimin kryesor të jetës, apo e humbim kot, pa ndonjë përfitim? A ishim adhures të Allahut apo adhures të epsheve dhe indiferentizmit ndaj shpalljes? A mendojmë për vdekjen që na pret të gjithëve, pa përjashtim, apo jemi në një gjumë të thellë dhe nuk duam të përmendemi? Gjithnjë problemi qëndron tek të rinjtë, në duart e të cilëve është e ardhmja. Përse shumica e tyre i bien me shkëlqim periudhës më të bukur të jetës, kohës në të cilën më shumë se kurrë mund të mbledhin nektarin për të gatuar ushqimin e jetës? Përse e kanë të vështirë të kuptojnë se shfrytëzimi i kohës është investimi më i mirë për një të ardhme të ndritur, me fryte dhe suksese afatgjata?! Kaq e vështirë qenka të heqësh dorë nga orët e mallkimit nën miqësinë e alkoolit, tingujve shurdhues apo të lojërave të fatit?! Kësaj i thonë të jesh i verbër me sy në ballë, të jesh psik... me mendje plot, të jesh pa ndjenja me zemër në gjoks...

Shfrytëzimi i kohës është një art më vete, që dinë ta përdorin vetëm ata që e duan realisht Krijuesin dhe veten, pasi të duash kohën tënde, është njësoj si të duash vetë jetën.

Është pothuajse e pashmangshme pendesa pas humbjes së kohës, por përse mund të na shërbejë, vallë? A mos do të mund ta tërheqim

akrepin e orës prapa? Natyrisht që jo, do këputej.

Allahu Fuqiplotë urdhëron e thotë: "Çdo shpirt (krijesë) do ta shijojë vdekjen. Shpërblimet do t'ju plotësohen vetëm në Ditën e Kiametit; kushdo që shpëton nga zjarri e hyn në xhenet, ai ka arritur sukses (shpëtim), ndërsa jeta e kësaj bote nuk është tjetër veçse një përjetim mashtrues." (Kur'an, 3: 185)

Meqenëse fundi është i pashmangshëm, atëherë nuk është shumë e rëndësishme se sa kohë jetojmë. Disa do e arrijnë këtë fund më herët, të tjerë më vonë, por të gjithë do të ulemi në "bankën e të akuzuarit" për shpërdorim detyre. Cilës detyrë? Atë të shfrytëzimit të pasurisë më të vyer që mund të posedojë njeriu - kohës. Dhe shpëtimi do të mund të garantohej vetëm me një avokat mbrojtës - veprën e mirë, pasi vetëm ajo i bën ballë çdo akuze; është alibia e përkryer që të siguron pafajësinë dhe dëshmon besnikërinë tënde ndaj kohës. E atëherë, ti mund të dalësh krenar nga "salla e gjyqit", duke vërtetuar se drejtësia hyjnore ekziston dhe se ligji është i barabartë për të gjithë. Kështu, ti pa u trembur, mund të përballosh sfidën e madhe - vdekjen; do e dorëzosh shpirtin i qetë kurdo qoftë ai moment.

Allahu xh.sh. na urdhëron që të fitojmë, jo para, por vepra të mira, jo famë, por besim, jo kënaqësi nga e ndaluara, por dituri, pasi vetëm të dytat do të bartin me vete suksesin e së përtëjmes. Atë ditë kur çdo gjë e kësaj bote është e pavlerë, përveç besimit të sinqertë dhe veprave të mira; atë ditë kur s'ka ndihmues a ndërmjetës përveç Allahut. Është ajo ditë kur krijesat mblidhen për llogari në prani të Krijuesit, kur çdonjëri do të korë atë çfarë ka mbjellë dhe, përfundimisht, të vendoset në vendbanimin e përjetshëm për të mos vdekur më.

Allahu betohet në kohën për të na bërë të qartë rëndësinë e saj: "Pasha kohën! Nuk ka dyshim se njeriu është në një humbje të sigurt. Me përjashtim të atyre që besuan, që bënë vepra të mira, që porositën njëri-tjetrin t'i përmbahen të vërtetës dhe që këshilluan njëri-tjetrin të jenë të durueshëm." (Kur'an, 103: 1-3)

Është shumë e njohur një nga thëniet e të Dërguarit të Allahut a.s., ku thotë: "Shfrytëzoni pesë gjëra para pesë të tjerave: "Rininë para pleqërisë, shëndetin para sëmundjes, pasurinë para varfërisë, kohën e lirë para zënies (me punë) dhe jetën para vdekjes."

Gjërat e përmendura në hadith janë me rëndësi jetike. Vlerën e tyre të vërtetë vetëm ai që i ka humbur e di.

KUJDES ME FJALËT



Një nga elementët më kryesorë të identifikimit të njeriut janë fjalët e tij. Janë ato që e shoqërojnë që nga vegjësia e deri në vdekje. Janë ato që janë vënë në shërbim të tij për t'ia lehtësuar atij komunikimin me të tjerët. E imagjinoni dot njerëzimin pa përdorimin e fjalëve? Do ishte një katastrofë e vërtetë, prandaj dhe Allahu i Lartësuar bashkë me krijimin e njeriut, krijoi fjalët dhe gjuhët e ndryshme, në mënyrë që njerëzit të merren vesh mes tyre. Megjithë këtë mirësi kaq të madhe, njeriu shpesh-herë zgjedh që të abuzojë dhe të keqpërdorë fjalë duke lënduar me to njerëzit që e rrethojnë.

Atë që e ka bërë gjuha e njeriut s'e ka bërë as gjuha e kafshës më të egër. Gjuha e Tigris është aq e fuqishme sa që kur e zë gjahun, i ndan lëkurën nga mishi, por prapë se prapë ajo renditet e dyta pas gjuhës së njeriut, e cila ndan burrin nga gruaja; vëllain nga vëllai, shokun nga shoku....e kështu me radhë. Edhe pse pa kocka vetë, shumë kocka thyen. E këtë si e bën? E bën nëpërmjet fjalëve lënduese, therrëse, nënçmuese, tallëse, ofenduese, etj. Fjalët mund të shndërrohen në veshjen më të bukur ose më të shëmtuar të njeriut. Sa e sa njerëz, nga pamja e jashtme të marrin në qafë: të bukur, të veshur me gusto,

me një jetesë të standardit të lartë, në një pozicion pune të lakmueshëm. Sapo fillon e flet me ta, kupton që e gjithë ajo piramidë që mendoje se kishe para teje, shkrumbobet për një çast e bëhet një bunker i shëmtuar, që nuk do të doje të rrije pranë tij, qoftë edhe për një moment. E nga ana tjetër nuk mungojnë rastet kur njerëz të thjeshtë, të raskapitur nga vuajtjet e mundimet, me të cilat i ka përballur jeta. Ke dëshirë të rrih pranë tyre e të bisedosh me ta. Fjalë-ëmbël, të matur në secilën fjalë që nxjerrin prej gjuhëve të tyre; të këndshëm, të sjellshëm e me edukatë, të kujdesshëm ndaj të tjerëve, të respektueshëm...e kështu me radhë. Bardhësia e zemrës dhe shpirtit të tyre reflekton në fjalët e tyre dhe një nur ndriçues mbulon fytyrën e tyre. Ky është petku që asnjë shumë parash nuk mund ta blejë dhe asnjë thesar nuk mund ta zhvlerësojë.

Po të bëhet një studim global mbi plagët e njerëzve, do të konstatohet se pjesa dërrmuese e tyre nuk u ka ardhur nga lufta, as nga shpata, e as nga zjarri, por nga fjala, e cila brenda saj i ka të dyja: edhe mjaltin edhe thumbin, njësoj si bleta. Varet se cilën prej tyre (mjaltin apo thumbin) nxjerr më në pah gjuha e njeriut. Më e keqja është se

fjala të vret më shumë se plumbi, aq më tepër kur të vjen nga një i afërm; nga dikush që e vlerëson. Numri i vrasësve me fjalë, sigurisht që është shumë herë më i madh sesa numri i vrasësve me armë.

E gjithë kjo që u përmend më lart, duhet të na shërbejë për të reflektuar për çdo fjalë që del nga gjuhët tona dhe që i drejtohet dikujt. Duhet t'i peshojmë fjalët para se t'i nxjerrim; para se të pendohemi për to kur të jetë vonë; para se të llogaritemi për to Ditën e Llogarisë, kur s'do të kemi as më të voglin justifikim as argumentim. Profeti ynë i dashur Muhamedi (Paqja e Allahut qoftë mbi të) na premtonte Xhenetin dhe mirësitë e tij, nëse e frenojmë gjuhën tonë dhe e ndalojmë atë nga fjalët e liga. Të mos lejojmë veten tonë të bie aq poshtë e të bëhet peng i fjalëve të nxituara e të thëna në situata të pakontrolluara mirë emocionalisht dhe logjikisht, apo në situata acaruese dhe në gjaknxehtësi e sipër. Le të mos e marrim veten në qafë duke humbur njerëzit me të cilët na lidh familja, afërmiteti, puna, shoqëria, etj, si dhe të humbasim të ardhmen tonë të pashmangshme, shpërblimin në Botën e Përtejme, për shkak të fjalëve që dalin pa kontroll; për shkak të një mllefi apo zjarrmie të brendshme, që e shfaqim në formën më të shëmtuar nëpërmjet fjalëve.

Sa e sa njerëz janë penduar për fjalët që kanë thënë, saqë do donin ta prisnin gjuhën e të mos ishin në gjendje të artikulonin asnjë fjalë; do të donin të ishin memecë, sesa t'i shkaktonin vetes dëmin që po e përjetojnë apo që do ta përjetojnë në vijimësi. Ne jemi të rrethuar nga mirësi pa fund, të cilat nuk duhen shpërdoruar, siç janë edhe fjalët dhe gjuha e komunikimit midis njerëzve. Lusim Zotin Fuqiplotë të na furnizojë me fjalët më të mira, më të ëmbla, më shpresëdhënëse, më falënderuese, ato që ngjallin dashuri dhe forcim të lidhjeve ndërnjerëzore dhe mbi të gjitha forcim të lidhjes tokësore me atë hyjnore. Zoti na bëftë prej atyre që dëgjojnë më të mirën dhe e vënë në zbatim me fjalë dhe vepra! Amin.





1

LANÇOHET FAZA E DYTË E PROJEKTIT ME TEMË: "ANGAZHIMI I TË RINJVE PËR NDËRTIMIN E NJË KOMUNITETI TË QËNDRUESHËM"

Komuniteti Mysliman i Shqipërisë në bashkëpunim me Ambasadën e Shteteve të Bashkuara të Amerikës në Tiranë, lançon fazën e dytë të projektit me temë: "Angazhimi i të rinjve për ndërtimin e një komuniteti të qëndrueshëm".

Ceremonia e hapjes së këtij projekti, e cila u zhvillua më datë 5. 11. 2020, në ambientet e "Hotel Tirana" dhe nëpërmjet platformës virtuale "zoom", mbledhi së bashku, Kryetarin e Komunitet Mysliman të Shqipërisë, H. Bujar Spahi, Ambasadorin e SHBA-së, Yuri Kim, Zv. Ministren e Brendshme, Romina Kuko, Drejtoreshën e Qendrës Kombëtare Kundër Ekstremizmit të Dhunshëm, znj. Lejdi Dervishi, Myftiun e Tiranës, z. Lauren Luli si dhe z. Ian Crawford, Oficer për të Drejtat e Njeriut pranë Ambasadës së SHBA.



2

PËRURORHET KOMPLEKSI DHE XHAMIA E RE NË LAGJEN KIRAS

Nën një atmosferë të ngrohtë shpirtërore, Myftinia Shkodër në bashkëpunim me Fondacionin "Mirënjohja", përruan kompleksin dhe xhaminë e re të lagjes Kiras.

Ceremonia e zhvilluar në prani të dhjetëra besimtarëve të qytetit, mbledhi së bashku personalitete të ndryshme fetare dhe publike.

I pranishëm në këtë ceremoni inaugurimi, Nënkryetari i Komunitetit Mysliman të Shqipërisë, z. Taulant Bica, në fjalën e tij përshëndetëse, pasi falënderoi donatorët dhe të gjithë ata që kontribuan në ndërtimin e këtij kompleksi, u ndal në rëndësinë që duhet ti kushtojnë besimtarët frekuentimit të saj.

Gjatë kësaj ceremonie përshëndetën gjithashtu edhe sekretari organizativ i Myftinisë Shkodër, teologu Lavdrim Hamja, kryetarja e Bashkisë Shkodër, znj. Voltana Ademi dhe drejtori për Ballkanin i "Komisionit për Evropën dhe dy Amerikat" në Kuvajt, Shejkh Mahmud En-Nexhdi.





3

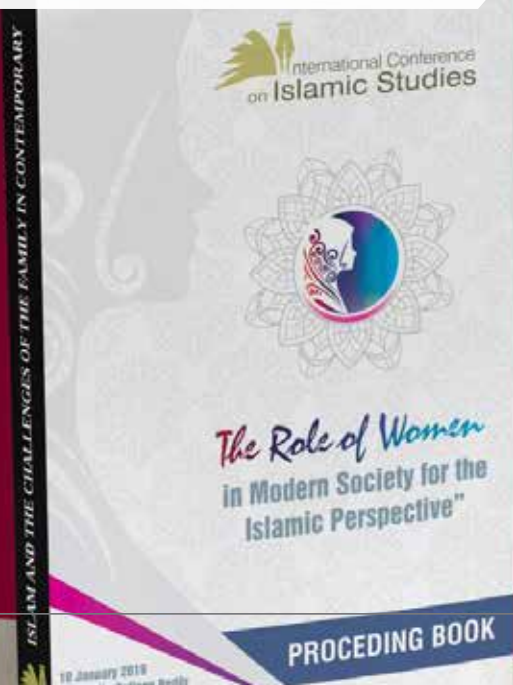
KURSET E ORGANIZUARA NGA ZYRA E GRUAS PRANË KMSH-SË

Ambientet e KMSH-s, çdo të shtunë paradite, gumëzhijnë nga zëra të hareshëm!
Zyra e Gruas pranë KMSH-s, në bashkëpunim me Myftininë Tiranë, organizojnë kurse Kurani, anglishte dhe edukatë morale. Fëmijët janë të grupmohës nga 6 deri në 10 vjeç.
Edukimi i fëmijëve me edukatën dhe moralin e bukur islam, është ndër porosinë bazë të Profetit Muhamed (a.s.).
E ardhmja e sigurtë e çdo kombi është edukimi i mirë i fëmijëve.

4

BOTOHEN TRE LIBRA ME PËRMBLEDHJE ARTIKUJSH SHKENCORË NGA TRE KONFERENCAT NDËRKOMBËTARE NË STUDIME ISLAME

Departamenti i Shkencave Islame në Kolegjin Universitar BEDËR, boton tre libra shkencorë me artikujt dhe kumtesa.
Librat janë përmbledhje e tre konferencave ndërkombëtare në Studime Islame, zhvilluar në KU BEDËR përgjatë viteve 2018, 2019 dhe 2020.
Konferenca të zhvilluara në bashkëpunim me Komunitetin Mysliman të Shqipërisë dhe Këshillin Botëror të Komuniteteve Myslimane.



ISCON I-II-III 2018 - 2019 - 2020

International Conferences
on Islamic Studies

Konferencat Ndërkombëtare
në Studimet Islame

Proceedings

www.isc.beder.edu.al

www.beder.edu.al/iscon



5

VIZITË URIMI NË BASHKËSINË FETARE ISLAME NË RMV

Ditën e enjte, më 26 nëntor 2020, Kryetari i Komunitetit Mysliman të Shqipërisë H. Bujar Spahiu ishte për vizitë zyrtare në Republikën e Maqedonisë së Veriut me ftesë të Bashkësisë Fetare Islame. Kryetari Spahiu mori pjesë në ceremoninë solemne të dorëzimit të Menshuras për Reisul Ulemanë e ri, H. Hfz. Shaqir ef. Fetahun.



KUR KA SHPORTA RRUSH E FIQ



Gjendjet e njeriut janë të ndryshueshme. Në sferën shpirtërore asnjë çast nuk përjetohet njëtrajtësisht me një çast tjetër. Luhatsshmëria e përjetimeve shpirtërore është tipari shquës i njeriut. Kush nuk provon stuhinë e shpirtit në brendi të zemrës nuk ndjen aromë jete. Stuhitë asnjëherë nuk janë të mirëpritura, por pa to asnjëherë nuk mund të zbulojmë thesaret e virtyeteve të fshehura brenda nesh. Mes luhatjesh e trazimesh lundron anija e qenies njerëzore derisa të ankorohet në limanin e vdekjes. Aty ndalin dhe stuhitë. Qetësohen dhe humbin si avuj eteri. Një tjetër udhëtim nis prej këtij limani për secilën anije.

Kur mbërrin në këtë gjendje shporta që u përpoqe të mbushësh me të mira materiale nuk vlen më. Ajo kishte një nivel të caktuar të vlerës para se të ankorohej në këtë liman që nuk e shmang dot askush. Ndryshe nga gjendja shpirtërore që është stuhi, gjendja materiale jo se është e pandryshueshme, por mund të ketë qëndrueshmëri ose rritje në periudha afatgjata. Ka edhe njerëz që lindin, jetojnë dhe vdesin të pasur. Po kështu dhe anasjelltas.

Përmirësimi i gjendjes materiale është një prirje e natyrshme e njeriut. Askush nuk pëlqen me vullnet të plotë të jetojë në varfëri. Lufta ndaj varfërisë është sfidë që duhet tejkaluar me vullnet, durim dhe punë të vazhdueshme. Nuk mund të presim të pasurohemi me një të shtypur butoni, apo me vjedhje e spekulime. Pasurimi përmes këtyre rrugëve vetëm se do të shtonte peshën e rëndë të ligësisë në zemrën e njeriut, paçka se për ata që gjykojnë thjesht dhe vetëm nga dukja, nuk ka asnjë rëndësi kjo pjesë për aq sa zhvatësit jetojnë me të gjitha të mirat. Përderisa shporta e tyre ka rrush e fiq shumë syresh duan të jenë të tyret miq. Pjesa që gjykon vetëm nga dukja, është pjesa që rend të bëhet mike e shportës së rrushit dhe të fiqve. Ata shohin se miq e shokë ke plot vetëm kur kuleta jote nuk mbetet asnjëherë trokë. Duke e sakrifikuar miqësinë në altarin e shportës së rrushit e fiqve, ndërtohet një shoqëri që vlerëson vetëm ata të cilët shportën e kanë plot. Edhe gjysëm po të jetë me shumë gjasa nuk prish punë. Nëse shohin që shportës po i del fundi dhe s'ka ndërmend të rimbushet sërish, atëherë i futin shqelmin shportës dhe zotërisë së shportës bashkë. Vihen në kërkim të një shporte dhe të një zotërie tjetër. Nuk mund të mos hanë rrush e fiq me të tyret "miq". Kjo ndodh kur shporta e tyre sapo ka filluar të prekë shtresën e parë me rrush e fiq.

Duke ndjekur modelin që i janë ngjitur si rrodhe e nuk i shqiten përdorin të gjitha mënyrat e mundëshme për të shtuar të mirat materiale. Në këto përpjekje nuk njohin mirë apo keq, drejt apo

gabim. Njohin vetëm e mundur, e pamundur. Iu dha mundësia për të rrëmbyer diçka, hidhen në veprim për ta bërë pjesë të shportës. Nuk iu dha mundësia, presin mundësinë e rradhës. Kësisoj pasuria e grumbulluar nuk është pasurim me drejtësi. Pasurimin me drejtësi e quajnë budallallëk. Pasurimin e shpejtë duke rrëmbyer e gllabëruar zotësi. Pafuqia për t'i rezistuar urisë për të mbushur plot shportën me rrush e fiq është faktori që çmonton e çon për skrap jo vlerat njerëzore sipas të cilave duhet të flasin e veprojnë, por vetë qenien e tyre. Prej njerëzores tek individë të këtij kallëpi është vetëm statura fizike, por edhe ajo fillon e shëmtohet me kohën për shkak të mbivendosjes një pas një të ligësive. Pasi shporta mbushet plot ose mbimbushet, kalon tek shporta tjetër. Nëse njeriu çel derën e pangopësisë është vetëm një lodër në duart e shifrave të llogarive bankare. Me fuqizimin material vjen edhe jeta luksoze, ekspozimin e së cilës si model suksesi nuk harron ta prezantojë para një publiku sa më të gjerë. Tashmë që shporta është plot me rrush e fiq të tjerët, që janë në gjendjen e tij të dikurshme, do të ngarendin që të jenë me të shokë e miq. Do ndihet i mikluar, i përkëdhelur në sedër kur sheh se sa shumë "miq" ka rreth e rrotull. Meqënëse i njeh mirë këto mënyra jargavitje, për "miqtë" që u shtuan papritur kaq shumë ka vetëm neveri dhe përçmim që i buron nga defiqiti i vlerave që e ka shoqëruar qysh në fazën kur ai ishte vetë një prej këtyre miqve, varur pas shportës së dikujt tjetër.

Dikush që ka përzënë nga zemra stuhitë e shpirtit nuk mund të ketë miq në plotëkuptimin e fjalës mik, sado t'i ketë shporta rrush e fiq. Miqtë e vërtetë, të drejtë e të sinqertë nuk mund të zgjatin duart e tyre e të ushqehen me padrejtësinë që ka mbushur shportën me rrush e fiq për të patur miq. Nuk mund të shijojnë frutat e kësaj shporte sepse më shumë se e hidhur është ëmbëlsia e tyre. Këtë mund ta veprojnë ata që varfërinë e kanë vetëm në xhepat e tyre dhe jo në zemrat e tyre, ata që kanë luftuar varfërinë e janë pasuruar duke ujitur me çdo pikë djerse pemën e të punuarit drejt dhe pa i hyrë askujt në hak. Edhe këta nuk do të shpëtojnë dot nga ata që të bëhen miq vetëm se shporta të ka rrush e fiq. Megjithatë sjellja e tyre do të vijojë të qëndrojë në kufijtë e njerëzores, duke u dëshiruar këtyre lloj miqve të mirën, pa ua cënuar aspak dinjitetin si qenie njerëzore, pa i kthyer aspak në vegla të verbra e të bindura të qëllimeve të tij.

Kur të ka shporta rrush e fiq vërtetë duan të të bëhen shok e miq, por duhen dalluar të vërtetët nga të rremët nëse do që t'i shpëtosh lavdeve të kota që të rrezikojnë shumëçka prej njerëzores.

KONCEPTI I KUR'ANIT 1



Në lidhje me rrënjën e fjalës ka pasur diskutime. Disa kanë thënë që është paskajore, e cila ka kuptimin e "leximit" që vjen nga rrënjët e foljes 'Ka-Ra-E', por dhe kuptime të tjera si: 'prioritet' apo 'mosmirënjohje'. Duke u bazuar tek këto, Kur'an do të thotë: "leximi i shkronjave dhe fjalëve duke pasuar njëra-tjetrën".

Folja 'Ka-Ra-E' me paskajoren 'el-

kar'u' vjen dhe në kuptimin 'mbledh'. Kjo fjalë mund të përdoret edhe në këtë kuptim, "gjaku që mbledhet në mitër në kohën mes dy cikleve mujore dhe dy kohëve që është pastrim për femrat". Kështu që, në Kur'anin famëlartë ky kuptim kalon në një ajet:

"Gratë e lëshuara duhet të presin tre cikle mujore, dhe nuk është e lejueshme ta fshehin atë që ka krijuar

Perëndia në mitrën (anin e fëmijës) e tyre." (Kur'an, 2:228), pra kjo do të thotë tre periudha pastrimi njëra pas tjetrës. Në këtë kuptim për Kur'anin kanë thënë se është 'ai që mbledh'. Sipas interpretimit të Ibn Abasit në lidhje me ajetin "Sepse Ne e kemi për detyrë tubimin dhe leximin e tij!" e ka interpretuar si "mbledhje dhe forcim në zemër". Në këtë këndvështrim,

disa kanë interpretuar se Kur'ani ka kuptimin 'Kur'an', me kuptimin që "mblodhi frytet e

librave të mëparshëm, dhe të gjitha dituritë i ka përmbledhur në vete".

Në kohën e injorancës, te Arabët, folja 'Ka-Ra-E' është përdorur në kuptimin: 'nuk dha fëmijë, nuk lindi'. Sidoqoftë, edhe pse kuptimi i Kur'anit nuk u theksua në këtë gjë, mbase ai mund të ketë lidhje me këtë kuptim, që do të thotë se është i papërljer.

Sipas Esh'ariut dhe disa dijetareve që janë në mendimin e tij, Kur'an ka kuptimin: 'të afrosh diçka me diçka' dhe rrjedh nga folja 'Ka-Ra-Ne', dhe është thënë se vjen nga kjo folje për suret dhe ajetet e Kur'anit që janë vendosur afër njëra-tjetrës.

Sa i përket disa dijetarëve, 'Kur'an' nuk rrjedh nga asnjë fjalë. Kjo fjalë, është një emër i veçantë që Allahu ia ka dërguar Pejgamberit (a.s). Imam Shafiu është po në këtë mendim.

Sipas disave, leximi i Kur'anit 'Kur'an' është me hemze, ndërsa sipas disave, 'Kuran' është pa hemze. Sipas atyre që kanë thënë se rrjedh nga folja 'Ka-Ra-E' pra 'Kur'an' është me hemze, ata te cilët kanë thënë se rrjedh nga folja 'ka-ra-ne' është pa hemze. 'Kur'an'i' nuk ka rrjedhur nga asnjë fjalë, nëse do të ishte krijuar nga 'ka-ra-e', atëherë çdo gjë që lexohet duhet t'i themi 'Kur'an'. P.sh, sipas Shafiut i cili thotë se edhe Tivrati edhe Inxhili duhet të quhen 'Kur'an', pra Kur'ani është pa hemze, 'Kuran'.

Përveç kësaj, edhe për veçoritë e Kur'anit ka pasur diskutime. Sipas disave, Allahu, fjalën 'kuran' e ka krijuar në Lehvi Mahfudh; sepse në Kur'an thuhet: 'ky Kur'an – (që e mohonin ata), është Kur'ani i madhërueshëm, i shkruar në Levhi Mahfudh (në pllakën e ruajtur me kujdes). (Kur'an, 85: 21-22).

Sipas disave, fjala e Kur'anit është prej Xhibrilit (Xhebrail) sepse, në Kur'an thuhet: "me të vërtetë, ajo (Kur'ani) është fjala e shpallur Profetit të shenjtë" (Kur'an, 69:40).

Sipas disa të tjerëve, fjala e Kur'anit

i takon Pejgamberit (a.s) sepse, në Kur'an kalon ajeti: "ai (Kur'ani), është Shpallja e Zotit të gjithësisë, atë e ka sjellë Shpirti i besueshëm (Xhebraili) në zemrën tënde" (Kur'an, 42:192-193).

Mirëpo, shumica e dijetarëve të mëhershëm, veçoritë e Kur'anit i kanë përkufizuar kështu: "Kur'ani, është fjala e Allahut, e përbërë nga shkronjat dhe tingujt, e përmbledhur në sure dhe ajete. Lexohet me gjuhët tona, mbrohet, është i shkruar nëpër mus'hafe, preket me dorë, dëgjohet me veshë, dhe shikohet me sy. Në këtë këndvështrim, është vaxhib (obligim) që të tregojmë respekt ndaj mus'hafit (Kur'anit). Është i pafillim, nuk është i krijuar. Është një cilësi (sifati kelam) në Qenien e vetë Allahut. Por më pas disa dijetarë të mëvonshëm kanë thënë se fjala e Kur'anit është e krijuar (por në të vërtetë, kjo nuk është kështu). Përmes shpalljes, fjala edhe kuptimi është prej Allahut. Ata të cilët janë xhunub dhe nuk kanë abdest nuk duhet ta prekin Mus'hafin. Në përgjithësi është pranuar se edhe fjalët (të Kur'anit) janë të shkruara në Lehvi Mahfudh dhe nuk i përkasin as Pejgamberit (a.s) dhe as Xhibrilit."

Disa të tjerë kanë bërë një tjetër definim të Kur'anit:

"Kur'ani është fjalë e Allahut që i ka zbritur Pejgamberit alejhi selam përmes vahjit, është i shkruar nëpër Mus'hafe, e transmetuar gjeneratë pas gjeneratë, leximi i tij është ibadet dhe është mrekulli."

Por disa nga veçoritë janë përmendur në vetë fjalët e Kur'anit: "Këto ditë janë, ditët e muajit të ramazanit, në të cilin muaj ka zbritur Kur'ani, që është udhërrëfyes për njerëzit, plot me argumente të dokumentuara për rrugën e drejtë dhe dallues i së mirës nga e keqja." (Kur'an, 2:185).

"Ky Kur'an nuk është i trilluar prej askujt, por vetëm është shpallur prej Perëndisë, për të vërtetuar shpalljet e mëparshme, dhe të shpjegojë dispozitat; në të s'ka dyshim (ka zbritur

nga Zoti i gjithësisë!" (Kur'an, 10: 37).

"Na e zbritëm këtë Kur'an në gjuhën arabe, për ta kuptuar ju." (Kur'an, 12:2).

"Me të vërtetë, ky Kur'an udhëzon kah ajo që është më e drejtë dhe i sihariqon besimtarët që punojnë vepra të mira, se ata, me të vërtetë, do të kenë shpërblim të madh..." (Kur'an, 17:9).

"Në të vërtetë, Ne Kur'anin e kemi bërë të lehtë për këshillim, – e a ka kush që këshillohet (me të)?" (Kur'an, 54:17).

"Ky (shpjeguesi i këtyre), është, me të vërtetë, Kur'ani i nderuar, në Librin e ruajtur." (El-Kur'an, 56:77-78).

Megjithatë, rreth Kur'anit janë thënë edhe emra të tjerë. Të përmendur mes tyre janë: Kitab (Libër), Furkan (Dallues), Dhikr (Përmendje), Ruh (Shpirt), Huda (Udhëzues), Shifa (Shërues), Mexhid (Lavdishëm), Methani, Ummu-l Kitab (Nëna e të gjitha librave), Hakk (i Vërtetë), Sidik (i Singertë), Tedhkira (Përkujtues), Bushra (Përgëzues), Tenzil (i britur), Ilim (Dituri), Mubin (i Qartë) etj.

Mbi të gjitha këto njohuri që dhamë, kuptojmë se Kur'ani është fjala e Allahut që është e zbritur nëpërmjet vahjit ajet për ajet, tek Pejgamberi i fundit Muhammedi (a.s).

Ashtu siç ka thënë Imam Shafiu, edhe po të ketë ardhur nga folja ka-ra-e ose nga ndonjë tjetër, Kur'ani është një emër i përveçëm. Ne mendojmë se ajeti i parë i zbritur në formën urdhërore ikra (lexo) e ardhur nga rrënjët e foljes ka-ra-e, ka një kuptim të ndryshëm për sa i përket emrit të Kur'anit. Duke e interpretuar konceptin 'kiraet', edhe sikur fjala Kur'an të kishte ardhur nga kjo folje, në mënyrën sesi sot i qasemi tekstit, ajo nuk mund të kuptohet si lexim, edhe nëse vjen nga kjo folje "lexim", ajo nuk duhet kuptohet thjesht si veprim në leximin e tekstit të Shenjtë që kemi sot. Sa i përket disa prej emrave të Kur'anit që i përmendem më sipër, ato janë më shumë se emra të veçantë, këto duhet të jenë cilësi të Kur'anit.

Përktheu: Haki Sahitaj

LIGJËRATA E *Lamtumirës*



Ky predikim është një përmbledhje e disa predikimeve të cilat janë mbajtur në kohë të ndryshme në Mina, Muzdelife dhe Arafat gjatë haxhit të Profetit në vitin 10 Hixhri (631). Profeti u foli më shumë se 100.000 besimtarëve; falë kushteve të kohës dhe numrit të madh të njerëzve që e prisnin, atij i duhej të përhapte predikimin e tij në vende të ndryshme dhe lajmëtarët ia përsërisnin fjalët e tij turmës. Është quajtur Hutbeja e Lamtumirës, sepse gjatë predikimit të Profetit a.s., u nënkuptua se ai shpejt do të ndërronte jetë. Ditët që pasuan e vërtetuan këtë parashikim.

Burime të ndryshme autentike hadithi si Buhariu dhe Muslimi, si dhe përkthimet e Muhamed Hamidullahut dhe Nuh Ha Mim Keller, janë përdorur si referenca në përpilimin e versionit në vijim të hytbes. Meqenëse porosinë e saj janë raportuar nga individë të ndryshëm të cilët ishin duke kryer haxhin, ne kemi disa variante në dorë, të gjitha me ndryshime shumë të vogla nga njëri-tjetri. Këtu jemi përpjekur t'i paraqesim lexuesit variantin më të saktë, i cili është në përputhje me burimet e hadithit.

Në emër të Zotit,

Mëshiruesit, Mëshirëbërësit

Të gjitha falenderimet tona janë për Allahun. Ne e falenderojmë Atë, kërkojmë ndihmë prej Tij, kërkojmë faljen e Tij dhe pendohemi tek Ai. Ne kërkojmë mbrojtje tek Allahu nga e keqja jonë dhe nga veprat tona të këqija. Atë që e udhëzon Allahu, askush nuk mund ta çojë në rrugë të gabuar dhe këdo që Ai e humb, askush nuk mund ta udhëzojë. Unë dëshmoj se nuk ka Zot tjetër përveç Allahut të Vetëm e të Pashoq, dhe dëshmoj se Muhamedi është robi dhe i dërguari i Tij. Unë ju kërkoj juve o robër të Allahut të jeni të devotshëm ndaj Allahut, ju urdhëroj t'i bindeni Atij dhe po filloj me atë çfarë është më e mira.

O njerëz,

dëgjomëni mirë! Sepse unë nuk e di nëse do të jem midis jush përsëri pas një viti, apo jo. Prandaj dëgjomëni çfarë po ju them me shumë kujdes dhe përcilljani këto fjalë atyre të cilët nuk patën mundësi të jenë të pranishëm sot këtu, sepse ata që mungojnë mund të kuptojnë më mirë dhe mund t'i mbajnë mend më mirë fjalët e mia.

O njerëz,

ashtu siç janë të shenjta kjo ditë, ky muaj dhe ky qytet, po ashtu edhe jeta juaj, prona dhe nderi janë të shenjta dhe të paprekshme për njëri-tjetrin. Ato janë të sigurta ndaj çdo sulmi.

Mbajeni mend!

Nesër ju do të takoheni me Zotin tuaj dhe do të përgjigjeni për veprat tuaja. Prandaj kini kujdes: mos devijoni nga rruga e drejtë duke vrarë njëri-tjetrin pasi unë të kem ikur.

Rikthejuni gjërat që u janë besuar pronarëve të tyre të vërtetë. Allahu jua ka ndaluar fajden, prandaj që sot e tutje duhet të hiqni dorë nga çdo lloj forme kamate. Kapitali juaj ju takon vetëm juve. Ju as nuk duhet të bëni e as do të pësoni në kurriz ndonjë padrejtësi. Allahu ka gjykuar se nuk duhet të ekzistojnë më interesat, ndaj interesi i parë nga i cili unë heq dorë, është ai ndaj Abbas ibn Abdul Mutalibit.

Çdo e drejtë për hakmarrje që ka lindur nga vrasjet në periudhën para-islame, është tani e tutje e shfuqizuar dhe e para e drejtë e tillë nga e cila unë heq dorë, është e drejta për hakmarrje për vrasjen e Rabiah.

Vërtet, dallimet trashëgimore të cilat pretendohej të respektoheshin në epokën e injorancës, janë lënë mënjanë përgjithmonë, me përjashtim të kujdestarisë për Qaben (nga Beni Abd el-Dar) dhe dhënies së ujit haxhinjve

(nga el-Abbas).

Një vrasje e kryer duhet të shpaguehet në të njëjtën masë. Një vdekje aksidentale nga një plagosje, që do të thotë një vdekje që vjen si pasojë e (një mjeti i cili zakonisht nuk përdoret apo nuk konsiderohet si armë vdekjeprurëse siç është) një shkopi apo një guri; dëmshpërblimi për një akt të tillë, është njëqind deve. Kushdo që kërkon më tepër, është njëri prej injorantëve.

Ruhuni nga djalli...

Djalli e ka humbur gjithë influencën dhe autoritetin e tij në këtë vend. Por ai kënaqet edhe kur i bindeni për gjëra të cilat juve ju duken të parëndësishme. Kujdes nga djalli për të mirën e fesë suaj.

O njerëz!

Është e vërtetë se ju keni disa të drejta në lidhje me gratë tuaja, por gjithashtu edhe ato kanë të drejta ndaj jush. Në qoftë se ato i respektojnë të drejtat tuaja, atëherë ata kanë të drejtë të ushqehen dhe të vishen siç duhet nga ju. Trajtojini gratë tuaja mirë dhe jini të butë me to, sepse ato janë partneret tuaja dhe ndihmëset tuaja të besuara. Dhe është e drejtë e juaja që t'i ndaloni ato të shoqërohen me këdo që nuk ju pëlqen juve, ashtu siç duhet që ato të mos kryejnë kurrë imoralitet.

Unë po ju lë pas Kur'anin, librin e Allahut dhe sunetin tim. Nëse ju kapeni fort pas tyre, nuk do të humbisni kurrë.

O njerëz!

Shtyrja e pacënueshmërisë së një muaji të shenjtë është një tepri që vjen nga mosbesimi; në këtë rrugë janë ata, mosbesimi i të cilëve i ka çuar në rrugë të gabuar. Ata e bëjnë të ligjshme këtë gjë një vit dhe të paligjshme në një tjetër; kjo për të plotësuar numrin (e muajve) që Allahu i ka caktuar si të pacënueshëm. Koha në të vërtetë ka bërë një kthim të plotë ashtu siç ishte në ditën kur Allahu krijoi qiejt dhe tokën. Tek Allahu, muajt janë dymbëdhjetë në numër. Katër prej tyre janë të shenjtë, më pas vijnë tre të tjerë dhe një është i vetëm, ai midis muajit Xhemadi dhe Shaban.

O besimtarë!

Dëgjojini fjalët e mia me kujdes dhe mbajini mend mirë ato. Besimtarët janë vëllezër e motra. Asgjë që i përket një besimtar, nuk do të jetë e lejuar për një shok të tij besimtar përveçse nëse ajo i jepet atij me dëshirë. O sahabet e mi! Mos i bëni padrejtësi vetes sepse edhe vetja juaj ka të drejta ndaj jush gjithashtu.

Zoti juaj është një dhe babai juaj është një: të gjithë ju ridhni nga Ademi dhe Ademi ishte nga dheu. Një arab nuk është superior ndaj një joarabi dhe vlera qëndron vetëm në lutje dhe në punë të mira.

O njerëz,

Allahu ia ka ndarë çdo trashëgimtar të ligjshëm pjesën e tij të pasurisë dhe asnjë trashëgimtar i ligjshëm nuk mund të pranojë një trashëgimi të veçantë, dhe asnjë trashëgimi e veçantë (e lënë ndokujt tjetër), nuk mund të kalojë vlerën e një të tretës së trashëgimisë.

Prejardhja e një fëmije i takon krevatit bashkëshortor, dhe të lindurit jashtë martese duhet të privohen nga birësia (të qenurit bir). Kushdo që deklaron se është bir i tjetërkujt përveç babait të tij, apo kur një rob deklaron se i përket të tjerëve e jo zotërisë së tij, mbi ta do të bjerë mallkimi i Allahut, i engjëjve dhe i të gjithë besimtarëve; as fjalët e tyre e as pendimi nuk do t'u merren parasysht.

"Ji dëshmitari im o Allah, që unë ua përçova mesazhin Tënd njerëzve të Tul!"

HAFIZ ABDULLAH ZËMBLAKU

(1892-1960)

NJË NGJA PERSONALITETET PËR TË CILËT ËSHTË SHKRUAR SHUMË PAK



Herën e parë që kam qenë në atë qytet, sa tërheqës po aq edhe romantik, ka qenë para shumë vitesh. Në atë vit kaq qenë i shoqëruar me të nderuarin Shaban Kurti nga Tirana dhe një mikun e tij, i cili na mori me makinën e tij dhe na shoqëroi nëpër Korçë, ku dhe fjetëm një natë, ndërsa gjatë kthimit për në Tiranë na çoi për vizitë edhe në parkun kombëtar të Drilonit, pranë Pogradecit, ku hëngrëm dhe një drekë. Në atë vit, në Korçë u takuam me ish-myftiun e Korçës, zotëri Qazim Muçi, i cili na tregoi mbi gjendjen e Islamit dhe të

muslimanëve në Korçë, bile dhe mbi gjendjen e vetë myftinisë atje.

Pastaj, edhe pse shumë herë të tjera kisha kaluar "tranzit" nëpër Korçë, gjatë rrugës tokësore që shkoja nga Greqia për në Turqi, nuk kisha pasur rast të ndaloja në qytet.

Ndërkaq, në datat 7 dhe 8 Tetor 2020 mu dha mundësia që të shkoja për një vizitë tjetër në qytetin e Korçës. Edhe pse ishte vjeshtë dhe në mbrëmjen e shtatë tetorit nisi të bjerë shi dhe të ftohej moti, sërish ai qytet kishte bukurinë e tij.

Vizitat që bëra nëpër pazarin me motive orientale, të vjetër dhe të rregulluar të Korçës, në xhaminë e vjetër shekullore të Iljaz Bej Mirahorit, në shëtitoren e qytetit por edhe në katedralen e saj, më lanë mbresa të veçanta dhe u ndjeva shumë mirë, për të cilat mund të shkruaj në ndonjë shkrim tjetër.

Kësaj here, në vizitat e mia nëpër qytetin e Korçës, më shoqëroi miku im i vjetër dhe i vyer, myftiu i rrethit Korçë, Ledian Cikalleshi.

Nga të gjitha vizitat që bëra këtë herë në rrethin e Korçës, ia vlen të

theksohet vizita për herë të parë që bëra në fshatin Zëmlak.

Edhe pse mbase njihet shumë pak si fshat, ai në histori ka vlera të veçanta. Gjithashtu, ai fshat njihet për dy personalitete të mëdha të historisë shqiptare; njihet si fshati i origjinës së Muhamed Ali Pashës së madh (themeluesit të Egjiptit modern dhe nga i cili buron themelimi i dinastisë shqiptare atje), si edhe për të ndjerin, dijetarin e madh musliman dhe atdhetarin shqiptar, Hafiz Abdullah Zëmlaku, për të cilin historiografia shqiptare nuk ka shkruar shumë, për të mos të thënë fare.

Dhe pikërisht në këtë shkrim do të kufizohemi vetëm tek figura e Hafiz Abdullah Zëmlakut dhe personalitetit të tij. Siç e tregon edhe mbiemri i tij, ai ishte nga fshati i bukur me emrin Zëmlak, në rrethin e Korçës.

Në fshatin e origjinës së tij këtë tetor shkova së bashku me Ledian Cikalleshin, por atje na priti njëri nga nipat e Hafiz Abdullah Zëmlakut, i cili si për çudi mbante emrin dhe mbiemrin e gjyshit të tij.

Abdulla Zëmbaku, nipi i hafizit të madh, ishte një burrë zotëri, i cili na priti dhe nderoi shumë në shtëpinë e tij. Bile, kur myftiu i nderuar e lajmëroi se një orientalist dhe studiues nga Tirana ka ardhur në Korçë dhe është shumë i interesuar të takojë dikë nga familjarët e hafizit të nderuar, ai u gëzua edhe më shumë, sepse ndjeu që gjyshi i tij, edhe pse ka ndërruar jetë prej shumë vitesh, nderohet dhe respektohet ende sot nga studiues të ndryshëm shqiptarë, të cilët edhe pse nuk e kanë jetuar kohën e hafizit dhe nuk janë takuar me të, e respektojnë personalitetin e tij vetëm përmes veprave që ka lënë.

Hafiz Abdullah Zëmlaku, ishte një nga figurat më të njohura dhe nga dijetarët më të mëdhenj muslimanë të kohës së tij.

Ai lindi në vitin 1892 dhe ndërroi jetë në vitin 1960.

Fatkeqësisht, si shumë dijetarë

dhe figura të mëdha fetare në Shqipërinë komuniste të asaj kohe, edhe Hafiz Abdullah Zëmlaku u arrestua dhe burgos disa herë nga sistemi famëkeq, duke vuajtur për fe dhe atdhe. Ai ishte përkrahës i madh i luftës për çlirimin e atdheut nga pushtuesit e trojeve tona në shekullin 20 por ishte hapur kundër diktaturës e cila u instalua në Shqipëri, nga e cila dhe ai u burgos dhe vuajti edhe vetë.

Për shkak të diturisë së madhe që kishte marrë gjatë shkollës së mesme dhe universitetit të cilat i kishte mbaruar në Turqi, kur u kthye në vendlindje e kuptoi se veprat dhe kontributet më të mëdha ai duhet t'i japë vetëm në vendlindje dhe për këtë arsye, në fshatin e lindjes së tij, përveçse që punonte si imam-hatib në xhaminë e fshatit, ai shkonte shpesh gjatë vitit edhe nëpër fshatra dhe qytete të ndryshme të Shqipërisë për të shpërndarë diturinë e fituar. Në këtë mënyrë ai shprehte dhe atdhedashurinë e tij për vendin dhe popullin tonë, duke i vizituar qytetet dhe fshatrat e Shqipërisë e duke u mbajtur ligjërata të ndryshme fetare dhe atdhetare.

Që nga mosha e re, ai u mor për shumë vite me shkrime, përgatitje dhe përkthime të librave fetare, numri i të cilave arrin mbi 30. Të gjitha botimet, ai i shpërndante falas për të gjithë popullin dhe nuk përfitonte aspak prej tyre.

Fatkeqësisht, pas vdekjes së tij dhe në vitin famëkeq 1967, kur diktatura komuniste e ndaloi fenë me ligj në Shqipëri, një grup nga fantazmat e egra komuniste i shkuan në shtëpi, ia bastisën të gjithë librat me vlerë që kishte grumbulluar për librotekën e tij dhe ia dogjën. Të gjitha ato libra me vlerë, ai i kishte ruajtur për fëmijët e tij dhe për popullin.

Falë Allahut, disa nga librat e dijetarit Hafiz Abdullah Zëmlaku i kanë rënë në dorë edhe autorit të këtij shkrimi, gjatë kohës kur isha ende nxënës në shkollën e

mesme (rreth viteve 1995-1996), por që isha shumë i dashuruar dhe i pasionuar me botimet e vjetra islame në gjuhën shqipe, të shkruara nga dijetarët muslimanë shqiptarë para komunizmit.

Disa nga librat e tij, së bashku me libra të tjerë të vjetër i pata prezantuar edhe në ekspozitën time të parë personale mbi dorëshkrimet orientale, të organizuar në vitin 2011.

Gjatë vizitës sonë në Korçë dhe në fshatin Zëmlak, Abdullah Zëmlaku na shoqëroi nëpër fshat, ku na tregoi xhaminë e fshatit (tashmë të re), në të cilën Hafiz Abdullah Zëmlaku ka dhënë mësim për popullin e zonës. Më pas, e pyetëm se ku gjendet varri i tij dhe ai na shoqëroi gjithashtu tek varrezat e fshatit ku prehej dhe trupi i Hafiz Abdullah Zëmlakut, këtij dijetari të madh musliman të trojeve tona shqiptare. Në të njëjtin varr gjenden dhe dy trupa të tjerë, ai i Aishe Shehut, nënës së Hafiz Abdullah Zëmlakut dhe ai i Harife Shehut, bashkëshortes së hafizit.

Është për t'u theksuar se data e lindjes së hafizit në epitaf ishte shënuar viti 1890, ndërkohë në disa shkrime të tjera theksohet se ai ka lindur në vitin 1891 ose 1892. Por, më i saktë si viti i tij i lindjes mund të merret viti 1890 sepse, sipas Abdullah Zëmlakut, ai epitaf aty është vendosur në vitet 1980 nga njëra nga vajzat e Hafiz Abdullah Zëmlakut, e cila quhej Hedije Shehu.

Për nder të emrin të tij, me rastin e themelimit të medresesë së Korçës, Komuniteti Musliman i Shqipërisë i vendosi emrin e Hafiz Abdullah Zëmlakut, por më pas emri iu fshi, derisa dhe medreseja e Korçës para disa muajsh, në këtë fund të vitit 2020, fatkeqësisht, u mbyll përfundimisht.

Megjithatë, sido që të jetë, e rëndësishme është që vepra e dijetarit të madh shqiptar, Hafiz Abdullah Zëmlaku, jeton dhe do të jetojë gjatë në popullin shqiptar.

MESAZHI NDAJ ATYRE QË OFENDOJNË ISLAMIN DHE PEJGAMBERIN E ALLAHUT, S.A.V.S.

Mesazhi im i parë drejtuar ndaj atyre që ofendojnë fenë islame dhe Pejgamberin e ndershëm të Allahut, s.a.v.s., është:

Allahu i Madhërishëm shpalli:

"Ata përpiqen me gojët e tyre ta shuajnë dritën e Allahut, e Allahu nuk do tjetër pos ta përsosë dritën e Tij, ndonëse jobesimtarët e urrejnë."

(Et - Tevbe, 32)

Betohem në Allahun, më thuani, nëse dikush nga ju përpiqet ta shuajë dritën e diellit duke fryrë në diell, çfarë gjykimi do të sillnit ndaj tij dhe çfarë do thonit për të?

Natyrisht do të thonit se është i çmendur.

Andaj, nëse është e pamundur që të shuhet drita e diellit, a thua mendoni se mund të shuhet drita e Allahut?

Dini që shembulli i kësaj feje të lartësuar, islam, dhe

ofendimit tuaj ndaj islamit dhe Pejgamberit të Allahut, s.a.v.s., është si shembulli i zjarrit të cilin përpiqeni ta shuani me benzinë dhe sa më shumë benzinë hudhni në zjarr, ai bëhet më i madh.

Mesazhi i dytë ka të bëjë me myslimanët.

Vëllezër dhe motra, dëshiroj të tërheq vëmendjen në dy të vërteta të pakontestueshme të cilat sot më së shumti na nevojiten.

E para: Mos u brengosni për islam, sepse kjo është fe e Allahut, do të mbetet dhe do të qëndrojë pa marrë parasysh urrejtjen dhe sulmet e armiqve të saj. Mbase së shpejti do të shihni, nëse do Zoti, që përmes këtyre ngjarjeve të neveritura që tani po ndodhin dhe janë të drejtuara kundër islamit dhe myslimanëve, rezultati i tyre do të jetë shumë më i mirë sesa mund të paramendoni dhe që situata për islam do të jetë



shumë më e mirë sesa ka qenë para këtyre ngjarjeve, sepse Allahu i Madhërishëm ka thënë:

"Ai (Allahu) është që e dërgoi të dërguarin e Tij me udhëzim të drejtë e të vërtetë, e për ta bërë që të dominojë mbi të gjitha fetë, edhe pse e urrejnë idhujtarët."

(Et - Tevbe, 33)

E dyta: Kujtojmë që para pesëdhjetë gjashtëdhjetë viteve nuk ka pasur person në vendet jomyslimane i cili do të dëshironte të njëhej me islamin, por tani në të gjitha anët e botës, në lindje e perëndim, njerëzit pyesin për islamin dhe dëshirojnë të mësojnë për islamin, dhe kur njihen me islamin, atëherë e pranojnë dhe bëhen myslimanë. Ky është fakt mahnitës.

Ndonjëherë në dëm fshihet një dobi e caktuar. Mbase pas një kohe do të zbulojmë se ekzistojnë rezultate pozitive që as nuk kemi mundur t'i paramendojmë, por

që kanë rrjedhur nga ajo që ka ndodhur dhe në të cilën kemi parë vetëm dëm, sepse çdo gjë që tani ndodh, ndodh me dëshirën e Allahut, ndërsa Allahu i dëshiron të mirën islamit dhe myslimanëve.

Mbani mend, reve nuk u pengojnë qentë që lehin ndaj tyre, dhe as detit nuk i bën dëm hudhja e gurëve në të.

Sikur të gjithë armiqtë e islamit të tuboheshin dhe të vendosnin që tërë pluhurin dhe të ndyrat t'i hudhnin mbi islamin, pasha Allahun, ky pluhur dhe ndyrësitë do t'u ktheheshin atyre.

Për këtë, vazhdimisht bini salavat mbi Pejgamberin e Allahut dhe të dashurin e Tij, s.a.v.s.

Burimi: www.saff.ba

Përktheu dhe përshtati:

Prim.dr.med.sc. Ali F. Iljazi

Mos u Zemëro!

Ebu Hurejra tregon se një njeri i tha Profetit (a.s.): Më jep një këshillë! Ai i tha: "Mos u zemëro!" Tjetri e përsëriti pyetjen disa herë dhe Profeti i tha: "Mos u zemëro!"

Shpjegimi i hadithit

Zemërimi përfshin të gjitha të këqijat. Ai e shpie njeriun në rrugë të gabuar. Njeriu që zemërohet pa arsye, zakonisht ka raporte të tensionuara me të tjerët. Kjo veti e shëmtuar mund të ketë pasoja negative, sepse personi mund ta bjerë lehtësisht nën kthetirat e shejtanit. Njeriu gjaknxehtë është si guri shkëmbor që rrokulliset dhe shkatërron gjithçka i del përpara.

Këshilla e Profetit "Mos u zemëro!" është e shkurtër, por e prerë dhe e qartë. Prej saj kuptohet se njeriu që ia drejtoi pyetjen Profetit nuk u ngop dhe dëshironte më tepër këshilla. Mirëpo Profeti e njeh shumë mirë ilaçin për të cilin ai ka nevojë dhe jo vetëm kaq, por e njeh shumë mirë mënyrën e kurimit të zemërimit. Ai person që e zbaton këtë këshillë mbron shpirtin dhe trupin, sepse trupi ndikohet nga zemërimi dhe njeriut mund t'i shfaqen shumë sëmundje të rrezikshme që mund

të shpien drejt shkatërrimit. Prandaj edhe Profeti na këshillon që të mos zemërohemi, duke na siguruar se largimi prej zemërimit është çelësi i të gjithë të mirave.

Nuk ka dyshim se njeriu gjatë jetës do të përballet me njerëz me moral të dobët e cinikë të cilët e ngacmojnë. Në të tilla raste, ai duhet të jetë si robërit e Allahut, të cilët, kur ngacmohen nga të tjerët, thonë: "Paqe", që do të thotë largohen duke iu shmangur zënkave dhe grindjeve që vijnë si shkak i zemërimit. Shembulli më i mirë për këtë ka qenë Profeti, sahabët dhe njerëzit e mirë. Tregohet njëherë se një nomad shkoi te Profeti dhe duke e kapur fort prej rrobash, i tha: O Muhamed, më jep pasuri sepse ajo nuk është as e jotja dhe as e babait tënd. Vallë, çfarë mendoni se bëri Profeti?! Ai i urdhëroi shokët e tij që t'i jepnin sa të donte dhe ai mori derisa iu mbush syri. Pastaj i gëzuar dhe i kënaqur shkoi te populli i tij dhe u tha: O njerëz! Bëhuni myslimanë, sepse Muhamedi jep aq shumë sa nuk ka frikë kurrë nga varfëria.

"Mos u zemëro!" është një fjali tepër e shkurtër, ose po të dëshirosh thuaj dy fjale. Çështja nuk është e thjeshtë, ashtu si mund të mendojnë shumë njerëz. Kjo fjali ka peshë të madhe, sepse ai që e



zbaton këtë këshillë ka fituar një shpërblim shumë të madh, që është Xheneti. Në një transmetim tjetër përcillet se Ebu Derdai shkoi te Profeti dhe i tha: "O i Dërguar i Allahut! Më trego një punë që nëse e kryej, ajo më fut në Xhenet. Mos u zemëro dhe ti je në Xhenet – tha Profeti (a.s.)."

Mësimet e nxjerra nga hadithi

Të marrësh këshilla nga njerëzit e dijes:

Njeriu i cili shkoi te Profeti dëshironte me çdo kusht të kuptonte drejt këshillën dhe më pas ta vinte atë në zbatim. Në një transmetim tjetër thuhet se ai i tha Profetit: "Më mëso diçka, por mos më thuaj shumë fjalë, për shkak se dua ta kuptoj atë që më thua."

Më anë tjetër, dijetarët janë ata të cilët kanë aftësi që të diagnostikojnë sëmundjen e njeriut dhe më pas të japin kurën që vlen për shërimin e saj. Pikërisht këtë gjë bëri Profeti i cili i dha një përgjigje tepër të shkurtër personit që erdhi tek ai, duke iu përmbajtur edhe kërkesës së tij. Një fjali tepër e shkurtër të cilën kushdo arrin ta kuptojë, por që mbart një mesazh të fuqishëm. Kështu që ai i cili mendon sadopak për dëmet e zemërimit arrin

të kuptojë mjaft mirë këshillën profetike "Mos u zemëro!"

Shkaktarët e zemërimit

Zemërimi nuk vjen papritur. Që dikush të zemërohet duhet që patjetër të ketë shkaktarë të brendshëm ose të jashtëm që e shkaktojnë atë. Më poshtë po rendisim disa prej tyre:

Vetëpëlqimi: vetëpëlqimi, pozita, prejardhja, pasuria...etj janë shkaktarë të armiqësisë mes njerëzve. Vetëpëlqimi është shok i mendjemadhësisë. Ndërkohë që mendjemadhësia konsiderohet prej mëkateve më të mëdha. Profeti ka thënë: "Nuk do të hyjë në Xhenet, ai i cili në zemër ka qoftë edhe një grimcë mendjemadhësie."

Polemika. Abdulla ibn Husejn thotë: "Polemika është pikënisja e zemërimit. Allahu e shkatërron atë mendim që është thënë në zemërim e sipër". Në fakt, polemika sjell shumë të këqija, njëra prej të cilave është zemërimi. Prandaj Profeti ka thënë: "Unë i garantoj një shtëpi në Xhenet atij që e lë polemikën edhe nëse ka të drejtë."

Shakaja e tepruar. Disa njerëz bëjnë aq shumë shaka sa e tejkalojnë cakun. Prandaj Profeti

shprehet: "Askush prej jush mos të marrë diçka prej shokut të tij, as me të vërtetë dhe as me shaka."

Fjalët e pahijshme. Profeti (a.s.) ka thënë: "Allahu e urren atë person që flet fjalë të pahijshme."

Llojet e zemërimit:

Zemërimi është tre llojesh:

Zemërimi i qortuar. Ndodh atëherë kur njeriu zemërohet me patë drejtë, ose kur i bindet ngacmimeve të shejtanit, apo kur dëshiron të hakmerret. Ky është thelbi i temës të cilën po trajtojmë. Ky lloj e shkatërron njeriun, pasi mbizotëron mbi arsyen. Pikërisht për këtë Profeti ka thënë: "Askush mos të gjykojë mes dy personave, ndërkohë që ai është i zemëruar."

Zemërimi i lëvduar. Jo gjithmonë zemërimi është i qortueshëm. Ka raste kur është e domosdoshme që njeriu të zemërohet. Atëherë kur shkelen dispozitat fetare, kur shkelet nderi i myslimanëve, kur përhapet e keqja, etj. Në të gjitha këto raste, zemërimi është i domosdoshëm.

Zemërimi i lejuar. Ky lloj zemërimi nuk ka të bëjë me mëkatin. Në këtë rast është më mirë për njeriun që ta mposhtë zemërimin e tij. Ibn Hibani thotë: "Njerëzit janë gatuar që të zemërohen dhe në të njëjtën kohë edhe të bëjnë durim. Kush zemërohet dhe bën durim (e mposht zemërimin), zemërimi i tij nuk është i

qortuar përderisa ai nuk thotë fjalë të pahijshme apo nuk vepron vepra të këqija. Megjithatë shmangia e zemërimit është veprimi më i mirë."

Ilaçi kundër zemërimit

Zbatimi i këshillës profetike: "Mos u zemëro!" është ilaçi më efikas kundër kësaj 'sëmundje'. Sa këshillë e vlefshme është kjo e Profetit, këshillë e shkurtër por shumë domethënëse. Njeriu i cili e dëgjoji u habit dhe kërkoi prej Profetit që ta këshillonte më tepër. Por Profeti u mjaftua vetëm me të këshillë, sepse e keqja vjen nga zemërimi dhe e mira nga largimi prej tij. Më poshtë po paraqesim hapat që njeriu duhet të ndjekë për të shpëtuar prej këtij virusi të rrezikshëm:

1 – Kërkimi mbrojtje nga Allahu i Lartësuar prej shejtanit të mallkuar. Allahu i Lartësuar thotë: "Nëse djalli përpiqet të të shtyjë drejt së keqes, kërko strehim tek Allahu, se vërtet, Ai dëgjon dhe di gjithçka." Gjëja më e mirë që njeriu mund të veprojë në këtë rast është që të kërkojë strehim te Mëshiruesi që ta mbrojë nga shejtani dhe që zemërimi t'i largohet.

Ndodh shpeshherë te shumica e njerëzve të cilët kur janë të zemëruar thonë "Eudhu bil lahi minesh shejtanir raxhim", mirëpo ata vazhdojnë të jenë akoma të zemëruar. Kjo për arsye se kjo shprehje

duhet të plotësojë një kusht që është perceptimi i drejtë i saj. Atë që njeriu e thotë me gojë duhet ta ndjejë edhe me zemër. Kur ai kërkon strehim tek Allahu duhet të jetë i singertë në atë që kërkon. Ndërsa thjesht shqiptimi i kësaj shprehje pa e ndjerë zemra nuk ndikon absolutisht në largimin e zemërimit.

2 – Ndryshimi i pozicionit: Profeti ka thënë: “Nëse dikush prej jush nxehet dhe është në këmbë, atëherë ai duhet të ulët që t’i largohet zemërimit ose përndryshe le të shtrihet.”

3 – Preferimi i heshtjes. Profeti ka thënë: “Mësoni, lehtësoni dhe mos vështirësoni. E nëse dikush prej jush zemërohet, atëherë le të heshtë.”

4 – Marrja e abdesit: “Me të vërtetë zemërimit është prej shejtanit, e shejtani është krijuar prej zjarrit. Zjarri shuhet me ujë. Nëse dikush prej jush zemërohet, atëherë le të marrë abdes.” Ky hadith, megjithëse i dobët, domethënien e ka të saktë, sepse një veprim i tillë në shumë raste ka dhënë rezultate pozitive.

5 – Përmendja sa më shumë e Allahut, pasi Ai thotë: “Vërtet, zemrat qetësohen me përmendjen e Allahut.”

6 – Zbatimi i këshillës së Profetit “Mos u zemërol!” Lum si ai njeri i cili e zbaton me përpikëri këtë këshillë mjaft të vlefshme. Padyshim, kjo këshillë është shumë kuptimplote dhe vlen për të gjithë myslimanët, madje për të gjithë njerëzit.

7 – Përkujtimi i pasojave të zemërimit. Pasojat e

zemërimit janë të rënda, sepse njeriu thotë fjalë dhe vepra prej të cilave më vonë do të turpërohej. Imam Aliu ka thënë: “Shija e faljes shoqërohet me falënderim dhe shija e hakmarrjes shoqërohet me hidhësinë e pendimit.”

8 – Kuptimi se forca e vërtetë nuk është te zemërimit, por te mposhtja e tij. Profeti thotë: “Nuk është i fortë ai njeri që i mund të tjerët me forcën e tij, por i fortë është ai që e përmban veten kur është i nxehur.”

10 – Shtimi i lutjeve: Profeti i lutej Allahut me fjalët: “O Zot, të lutem që të them të vërtetën kur jam i kënaqur dhe kur jam i zemëruar.”

11 – Ndjekja e njerëzve të devotshëm të cilët kanë duruar dhe e kanë mposhtur zemërimit.

Tregohet se një ditë Ibrahim ibn Ed’hemi takoi në rrugë një çifut që kishte një qen. Çifuti dëshironte ta ngacmonte Ibrahimin, prandaj e pyeti: O Ibrahim! Cila është më e pastër mjekra jote apo bishti i qenit tim? Ibrahim i tha: Nëse jam prej banorëve të Xhenetit, atëherë mjekra ime është më e pastër se qeni yt. E nëse jam prej banorëve të Zjarrit, atëherë bishti i qenit tënd është më i pastër se mjekra ime. Çifuti tha: ky është morali i profetëve dhe pastaj tha shehadetin.

Të gjitha këto sjellje e kanë zanafillën tek ajeti kuranor: “Nuk barazohet e mira me të keqen! Të keqen ktheje me të mirë e atëherë armiku yt do të të bëhet menjëherë mik i ngushtë. Ky virtut i dhurohet vetëm atyre që durojnë dhe vetëm atyre që kanë një fat të madh.”





ISMAIL MUÇEJ (1924 - 2020)

SIMBOL I VULLNETIT ISLAM

Ismail Muçej ka qenë dhe mbetet për të gjithë shembull korrektësie, devotshmërie, përkushtimi, zelli dhe qëndrueshmërie. Me veprën e tij, me punën e tij gjigande, ai ngriti fort lart zërin në shumë fusha të dijes, në shumë fusha të shkencës, si: në leksikologji, në gramatologji dhe linguistikë, në histori të mendimit islam, në trashëgiminë tonë kulturore islame, por kryesisht në studimet e tij plot përkushtim, për teorinë dhe praktikën e besimit tonë dhe të fesë sonë islame. Ai është mësuesi i pasionuar, studiuesi i përkushtuar, gazetari impulsiv, përkthyesi skrupuloz. Janë dhjetëra vepra të mirëfillta shkencore që flasin për këtë, janë me mijëra studime e artikuj të botuar që në rininë e hershme, kur ishte nxënës në medrese dhe deri sot në pleqëri.

Punoi edhe në gazetën "Drita Islame" dhe "Drita e dijes", punoi edhe si mësues sapo u hap Medreseja jonë. Ai gjithnjë punoi me kokën lart dhe me buzën në gaz. Ndoshta janë këto dy cilësitë që më kanë bërë më shumë përshtypje te miku ynë. Kokën, ai e ka mbajtur gjithnjë lart, sepse me punën e tij, me dinjitetin e tij eci në rrugën e drejtë të përcaktuar nga Allahu i Lartësuar. E për këtë them me bindje se është shembulli i një burri që nuk u përul kurrë. Ai gjithnjë buzëqeshte, sepse në këtë botë shihte gjithnjë të mirën, prirëj ndaj së drejtës, ndaj së vërtetës, prandaj edhe në ditët e vështira nuk iu hoq kurrë buzëqeshja nga buza. I lumi ai për këtë!

Lindi më 14.12.1924 në Shkodër dhe ndërroi jetë më 14.12.2020. Jeta e këtij burri ishte plot kthesa dhe të papritura të mundimshme. Ka rënë e është ngritur, me plot vështirësi, por nuk u dorëzua, nuk u thye, vazhdoi të ecte gjithnjë përpara. Ndoqi studimet në Medresenë e Përgjithshme të Tiranës ku u shqua si nxënës i shkëlqyeshëm. Që në bankat e shkollës përvetësoi mjaft mirë arabishten, anglishten, frëngjishten dhe italishten. Falë kësaj përgatitjeje iu siguria bursa për në Institutin Oriental

të Napolit. Por kjo nuk u arrit. Shkaqet nuk po i përmendim. Janë politike.

Si medresist mori pjesë në shumë veprimtari atdhetare kundër pushtuesit, më vonë u aktivizua në organizatën e Ballit Kombëtar, madje kontribuoi në themelimin e çetave në Pukë e në Kukës dhe kreu detyrën e përkthyesit pranë misionit anglez në veri të Shqipërisë. U lidh dhe bashkëpunoi me nxënës të shumë shkollave të vendeve të huaja, si: Belgjikë, Itali, Turqi, Indi etj., me të cilët shkëmbente literaturë historike, letrare, fetare e shkencore. Iu përkushtua publicistikës duke qenë bashkëpunëtor i rregullt i revistës "Zani i Naltë", "Kultura Islame" dhe "Njeriu". Që krejt i ri, pa i mbushur të njëzetat replikoi plot kompetencë me njërën nga gazetatat e njohura shtetërore të asaj kohe (1944), "Bashkimi i Kombit".

Në këtë moshë kaq të re, të riut medresist i ishin hapur të gjitha shtigjet, por ndryshimet në regjimin politik në Shqipëri me rrokullimën e përgjithshme, shembën edhe ëndrrat e këtij djaloshi, por nuk ia mposhtën vullnetin dhe krenarinë.

Ushtri detyrën e mësuesit në Medresenë e Shkodrës, e pastaj në fshatrat e Kukësit dhe si inspektor arsimit në Pukë.

Më 6.11.1952 arrestohet, ku në fillim dënohet me vdekje që iu kthye në burgim me 20 vjet. Akuzat nuk po i përmendim, ato janë falsifikime të qëllimta të një prokurorie ogurzezë. Këto akuza u përsëritën me qindra herë ndaj burrave të nderuar të kombit tonë, ndaj ajkës së inteligjencës së vendit tonë, ndaj të moshuarve dhe të rinjve. Sundonte injoranca, egërsia, që aq mirë e kemi njohur, sundonte lufta e klasave. Pas viteve sfilite në punët e rënda të kampeve famëkeqe, ndryhet në burgun famëkeq të Burrelit. Këtu zotëri Ismaili kaloi ditët e gjata të pjesës më të bukur të rinisë së tij. Burgu qe një shkollë e vërtetë, një vatër me shumë vlera edukimi, burrërie.

Në ato vrima të zeza të birucave të burgut ku diktatura i kishte ndryrë bijtë më të mirë të popullit për t'i thyer, aty u rritën dhe u edukuan heronj të vërtetë. Sikurse kujton vetë zotëri Ismaili: "... ishte ai mjedis, ajo frymë kulture e pjekurie që t'i largonte vuajtjet fizike e brengat shpirtërore dhe e mbante njeriun me shpresa se nuk ka mbaruar gjithçka... Aty gjeta mësuesin e fundit të jetës sime, edukatorin e shquar në të gjitha fushat e kulturës që mbeti për mua si edukator dhe dekan i universitetit të jetës. Ky ishte eruditi Et'hem Haxhiademi, nga Elbasani..."

E kujt do t'ia kishte marrë mendja se Ismail Muçej, plot energji e vullnet për jetën, do të kishte mundur të durojë hallet e burgut?! E kujt do t'ia kishte marrë mendja se djaloshi i sapofejuar me atë bijë të denjë të njëjës nga familjet më të nderuara të Shkodrës, do të kishte rezistuar pas dënimit ogurzi me vdekje?! Ja një realitet i hidhur i mishërimit të fjalës së urtë "Njeriu asht ma i fortë se guri". Një burrë brenda hekurave të burgut, një vajzë që pret fatin e vet për 12 vjet. As në baladat tona të dhimbshme nuk mund të besohet një risk i tillë! Por ja ku e keni para sysh. Në vitin 1964, pas 12 vitesh lirohet nga burgu dhe është i detyruar të punojë si punëtor krahu në malin e Taraboshit për

20 vjet rresht deri sa doli në pension. Ku e gjeti forcën ky burrë? E pra, e kam dëgjuar shpesh kur më thoshte se ai çdo ditë kishte dalë nga shtëpia në mëngjes herët dhe në orën gjashtë kishte qenë në punë. Kjo nuk është vetëm sakrificë, është stërmundim i qëllimshëm i një diktature të pashembullt, të pamoraltë, cinike dhe të paskrupullt. E pra, ky zotëri nuk u përkul, por punoi me nder, mbajti gjallë frymën e familjes dhe të dy fëmijët i rriti me nder. Unë ju them me gojën plot si Gilmanit ashtu edhe vajzës, nipave dhe mbesave: "Ta kini për nder që jeni bijtë e këtij burri, që mundi të rezistonte dhe të vinte deri në këto ditë tashmë vërtetë të bardha! Mos harroni se zemra e tij e di, trupi i tij e di se çfarë ka hequr, sa ka vuajtur, sa është lodhur. Por ai është i fortë, jeton dhe punon".

Tani më thoni se cili prej nesh mund ta kishte bërë këtë? Ky është vullneti i të Plotfuqishmit, M e s h i r ë m a d h i t , Mëshirëplotit.

Me fillimin e proceseve demokratike iu përkushtua ringjalljes së fesë islame në Shqipëri. Është zgjedhur anëtar i Këshillit të Përhershëm të Komunitetit Mysliman të Shqipërisë dhe anëtar i Kryesisë, i ngarkuar me detyrën e drejtorit për çështjet e kulturës.

Një meritë të veçantë ka në themelimin dhe drejtimin e gazetës

"Drita Islame", organ i Komunitetit Mysliman të Shqipërisë. Gazeta gjithnjë ka pasur kryeartikuj, studime, kujtime, ligjërata, reportazhe, replika e përkthime që mbanin firmën e Kryeredaktorit Ismail Muçej. Një punë e madhe, voluminoze dhe me përgjegjësi, një barrë e rëndë që zotëri Ismaili e mbajti me shumë sukses.

Në vitin 1991 kreu detyrën e Haxhit. Një ëndërr e vjetër që vlonte në shpirtin e tij, u realizua. Një punë të madhe bëri edhe si mësues i gjuhëve të huaja i mijëra nxënësve. Ai u jepte atyre shtysat e para në arabisht, turqisht, anglisht, italisht, frëngjisht dhe gjermanisht. Puna e këtij poliglotti të shquar është madhështore dhe vazhdon edhe sot e kësaj dite.

Veprat që shkroi janë shembulli më i qartë se deri ku arrin vullneti dhe këmbëngulja e njeriut, këto vepra as një institut i organizuar nuk do të mund t'i realizonte, e pra i vetëm pa ndihmën e askujt ai i hartoi dhe më në fund i bëri gati për botim. Por, e them me dhimbje, ato janë ende në dorëshkrim. Ja të japim një panoramë të shpejtë të tyre:

Fjalori Arabisht-Shqip me 45.000 fjalë dhe 20.000 shprehje prej 2.000 faqesh.

Fjalori Shqip-Arabisht me 25.000 fjalë dhe 30.000 shprehje prej 1300 faqesh.

Metodë e mësimit të gjuhës arabe, e përkthyer

nga Gaspari Otto Sauer, orientalist i shquar gjerman.

Feja dhe misioni i saj, me 350 faqe.

Pse përqafova Islamin, 120 faqe.

Pohime të një spiuni anglez, 70 faqe.

Rendi i ri botëror, 100 faqe.

Si arriti Kur'ani deri në ditët tona, 70 faqe.

Ka redaktuar një numër të madh librash fetarë, ka botuar me qindra artikuj në organe të ndryshme shtypi brenda e jashtë vendit, ka mbajtur ligjërata në simpoziume e veprimtari të tjera shkencore brenda e jashtë vendit, si në Vjenë, Marok, Libi, Londër, Arabi Saudite etj.

Unë me të drejtë pyes: Si arriti të kryente gjithë këtë punë voluminoze, ku e gjeti kohën, ku i gjeti mundësitë dhe mjetet, në një kohë kur i mungonte edhe letra? Është vullneti i tij i hekurt, është devotshmëria e tij drejt së mirës, është përkushtimi i pareshtur ndaj edukimit të breznive të reja me shkencë dhe dituri, është besimi i thellë në Allahun e Lartësuar që i jepte shpresë e guxim për të ecur përpara.

Veprat që shkroi janë shembulli më i qartë se deri ku arrin vullneti dhe këmbëngulja e njeriut, këto vepra as një institut i organizuar nuk do të mund t'i realizonte, e pra i vetëm pa ndihmën e askujt ai i hartoi dhe më në fund i bëri gati për botim. Por, e them me dhimbje, ato janë ende në dorëshkrim.

DISA QASJE TË RËNDËSISHME RRETH DITURISË

"Ka një rëndësi tepër të madhe që të dimë se cilado qoftë dituria drejt së cilës e kemi drejtuar veten, të kemi si qëllim afrimin më tepër tek Allahu (xh.sh)."

"E gjithë dituria është e shenjtë. Unë e kam përmendur edhe më herët, dhe kam shkruar gjithashtu rreth fjalëve të babait tim për mua. Këto fjalë i kam mbajtur gjithmonë me vete që prej moshës 15-16 vjeçare. Kjo ishte koha kur ai më mori prej dore dhe do të më regjistronte për të mësuar dituritë e fesë islame."

Ai më tha: "Sikur ta dija që rruga për të mbërritur tek Allahu kalon nga grumbullimi i plehrave në rrugë, do të të kisha bërë një pastrues rrugësh. Por unë kam reflektuar dhe kam arritur në përfundimin se rruga e mbërritjes tek Allahu kalon nëpërmjet

diturisë. Kjo është arsyeja që unë të kam orientuar në këtë rrugë. Tani kërkoj prej teje që të mos e mësosh këtë fe për hir të një vendi pune, grade, pasurie, por në vend të këtyre, ta studiosh atë për të fituar kënaqësinë e Allahut."

"Nëse një njeri ka për qëllim kënaqësinë e Allahut, edhe nëse ai studion për mjekësi, ajo do ta afrojë atë me Zotin. Kjo vlen edhe për shkencat e tjera si kimia, fizika, matematika, inxhinieria, atronomia, etj. Të gjitha llojet e diturisë duhet të jenë vetëm për një qëllim. Po çfarë bën dituria? Ajo zbulon realitetin e të Vërtetit. Dhe cila është e vërteta më e madhe e universit? I Vërteti i të gjitha të vërtetave dhe nuk ka asnjë dyshim për këtë."

Muhamed Said Ramadan el-Buti

CILA ËSHTË KËSHILLA E IMAM GAZALIUT MBI MENAXHIMIN E KOHËS?

“Ju nuk duhet ta shpërdoroni kohën tuaj ose ta përdorni atë pa pasur ndonjë qëllim; përkundrazi, ju duhet të vini veten tuaj para përgjegjësisë, të strukturoni angazhimet tuaja dhe praktikat e tjera gjatë çdo dite dhe nate dhe t'i caktoni secilës periudhë një funksion fiks dhe specifik. Kjo është mënyra se si t'i përfutosh begati shpirtërore (berekat) secilës periudhë. Por nëse e lini veten të qetë, duke u endur pa qëllim si bagëtia, duke mos ditur se si ta zini veten në çdo moment, koha juaj do të humbasë. Nuk është asgjë tjetër përveç jetës suaj, dhe jeta juaj është kapitali që ju e përdorni për të arritur një lumturi të përhershme në afërsinë e Zotit të Lartësuar.

Secila nga frymëmarrjet tuaja është një xhevahir i çmuar, pasi secila prej tyre është e pazëvendësueshme dhe, pasi të jetë zhdukur, nuk mund të merret kurrë më.

Mos u bëni si budallenjtë e mashtruar që janë të gëzuar sepse çdo ditë pasuria e tyre rritet, ndërsa jeta e tyre shkurtohet. Çfarë dobie ka rritja e pasurisë kur jeta bëhet gjithnjë e më e shkurtër?

Prandaj, jini i gëzuar vetëm për një rritje të njohurive ose për punë të mira, sepse ata janë dy shokët e tu që do të të shoqërojnë në varrin tënd kur familja, pasuria, fëmijët dhe miqtë e tu qëndrojnë prapa.”



Mësuesit JANË MODELE TË SË ARDHMES

“Ne mendojmë për heronjtë e mësimdhënësve që na mësojnë akademikët, por shpesh nuk mendojmë për ata mësues që na mësojnë mësimet e jetës.” - Maria Wale

Një model është person që na frymëzon dhe na inkurajon që të përpiqemi për të arritur suksesin, të jetojmë në potencialin tonë të plotë dhe të shohim më të mirën në vetvete. Një shembull është dikush që e admirojmë dhe dikush që dëshirojmë të jemi si ai. Ne mësojmë nëpërmjet tyre, nëpërmjet angazhimit të tyre për përsosmëri dhe nëpërmjet aftësisë së tyre për të na bërë të kuptojmë rritjen tonë personale. Ne shikojmë tek ata modele dhe pasqyra.

Një model mund të jetë: një prind, një vëlla, një mik, por disa nga modelet tona më të rëndësishme dhe që na ndryshojnë jetën janë mësuesit.

Mësuesi im, duhet dhe është Heroi im

Kur mendoni për llojin e mësuesit

që dëshironi të jeni, kush ju vjen në mendje? Mësuesi i matematikës, që ju ndihmoi kur patët vështirësi? Mësuesja e anglishtes? Mësuesi, që ju ndihmoi të zbuloni një sport të ri, hobi, talente - apo ndoshta edhe të ecni përpara në karrierën tuaj?

Mësuesi im, së bashku, ne po u shprehim respektin e duhur mësuesve që kanë luajtur një rol të tillë në formësimin e jetës sonë dhe rëndësisë së tyre në formimin e gjeneratës së ardhshme të edukatorëve.

Mësimdhënësit ndjekin studentët përmes çdo faze të zhvillimit. Në gjashtë deri në tetë orë në ditë, pesë ditë në javë, ju si mësues jeni të gatshëm të bëheni një nga njerëzit më me influencë në jetën e nxënësve tuaj. Pas prindërve të tyre, fëmijët do të mësojnë së pari nga ju, mësuesin e shkollës fillore. Pastaj, si mësues i shkollës së mesme, do t'i udhëhiqui studentët përmes një tranzicioni tjetër të rëndësishëm, adoleshencës.

Pjesa më e madhe e asaj që

nxënësit mësojnë nga mësuesit e tyre më të mëdhenj nuk janë të detajuar në një planprogram. Mësuesit që na ndihmojnë të rritemi janë njerëzit përgjegjës për dhënien e disa prej mësimëve më të rëndësishme të jetës. Gjatë viteve të para të shkollës, nxënësit takohen, ndoshta për herë të parë, me fëmijë të tjerë të së njëjtës moshë dhe fillojnë të formojnë disa nga miqësitë e tyre të para. Si mësues, ju do t'u tregoni nxënësve tuaj se si të bëhen të pavarur dhe të formojnë marrëdhëniet e tyre, ju do t'i udhëzoni me kujdes dhe do të ndërhyni kur është e nevojshme. Shkolla është po aq vend i të nxënësve shoqëror, si mësimi akademik, dhe kjo është e vërtetë, jo vetëm në vitet tona të para të arsimit, por në të gjithë rrugëtimi nëpër shkollim. Megjithatë ndikimi i një mësuesi në sferën sociale të shkollës zbutet kur studentët piqen, ato mësimet të hershme ende kanë një ndikim se si do të ndërveprojnë me të tjerët në të ardhmen.

Çfarë e bën një mësues të madh?

Mësimdhënia është një nga punët më të komplikuarat sot. Kërkon njohuri të gjera të lëndëve, kurrikulave dhe standardeve; entuziazëm, një qëndrim të kujdesshëm dhe një dashuri për të mësuar; njohuri për teknikat e disiplinës dhe të klasës, si dhe dëshirën për të bërë një ndryshim në jetën e të rinjve. Me të gjitha këto cilësi të kërkuara, nuk është çudi që është e vështirë të gesh mësues të mirë.

Më poshtë po japim disa karakteristika të mësuesve heronj:

Mësuesit kanë pritshmëri të larta për të gjithë nxënësit. Ata presin që të gjithë nxënësit mund dhe do të arrijnë në klasën e tyre, dhe ata nuk heqin dorë.

Ata kanë objektiva të qarta dhe të shkruara. Mësimdhënësit efektiv kanë plane mësimi që u japin studentëve një ide të qartë se çfarë është të mësuarit, cilat janë detyrat dhe cilat janë politikat e klasifikimit. Detyrat kanë qëllime mësimore dhe u japin studentëve mundësi të mjaftueshme për të praktikuar aftësi të reja.

Mësues të mëdhenj përgatiten dhe organizohen. Ata janë në klasat e tyre në fillim dhe janë gati të mësojnë. Ata paraqesin mësimet në një mënyrë të qartë dhe të strukturuar. Klasat e tyre janë të organizuara në mënyrë të tillë që të minimizojnë shpërqendrimin.

Mësuesit e mëdhenj i angazhojnë studentët dhe i bëjnë ata të shikojnë çështjet në mënyra të ndryshme. Mësimdhënësit efektiv përdorin faktet si pikë fillestare, jo si një pikë

përfundimtare; ata pyesin "pse" pyetjet, shikojnë të gjitha anët dhe i nxisin studentët të parashikojnë se çfarë do të ndodhë më pas. Ata shpesh bëjnë pyetje për t'u siguruar se studentët po ndjekin së bashku. Ata përpiqen të angazhojnë të gjithë klasën dhe nuk lejojnë që disa nxënës të dominojnë klasën. Ata i mbajnë studentët të motivuar me qasje të ndryshme dhe të gjalla.

Mësuesit e tillë formojnë lidhje të forta me nxënësit e tyre dhe tregojnë se kujdesen për ta si njerëz. Mësuesit e mëdhenj janë të ngrohtë, të arritshëm, entuziastë dhe të kujdesshëm.

Mësuesit e mëdhenj janë mjeshtër të lëndës së tyre. Ata transmetojnë njohuri në lëndët që ata japin dhe shpenzojnë kohë për përvetësimin e njohurive të reja në fushën e tyre. Ata e paraqesin materialin me pasion dhe ngjallin dëshirë për dije te nxënësit e tyre për të mësuar më shumë.

Këta mësues komunikojnë shpesh me prindërit. Ata u raportojnë prindërve me raporte të shpeshta me shkrim në shtëpi dhe nuk hezitojnë të komunikojnë me prindërit, për mbarëvajtjen e procesit mësimor të fëmijëve.

Nxënësit janë sfida më e bukur, ndërsa ju jeni modelet më të mira. Suksese.



Abdesi

**NJË RECETË HYJNORE
PËR PASTËRTINË**

Larja e duarve është një nga mënyrat kryesore për të mbrojtur veten nga Covid-19. Sidoqoftë, abdesi gjithmonë ka pasur një vend qendror në praktikën dhe besimet e shumë traditave fetare. Të krishterët kryejnë pagëzimin me ujë, në sasi që variojnë nga spërkatje të vogla në enë më të mëdha, për të sjellë pastrim, pastërti, ringjallje dhe rilindje. Larja e këmbëve të Jezuit nga dishepujt e tij siç tregohet në Ungjill e bën larjen e këmbëve një praktikë të rëndësishme në krishtërim për të promovuar pastërtinë dhe kryhet ende sot e kësaj dite. Tradita hebraike ka gjithashtu shumë raste të abdesit ku uji përdoret posaçërisht për të promovuar pastërtinë, duke përfshirë larjen e duarve për të rikuperuar ose ruajtur pastërtinë dhe mikveh në të cilën këmbët ose i gjithë trupi është i zhytur në ujë.

Abdesi islamik, i njohur gjithashtu si "uudhu", përmban 24 lëvizje larëse që duhen kryer disa herë në ditë për pesë namazet ditore. Nëse kryhet për të pesë lutjet, do të përbëhej nga rreth 120 veprime të përsëritura në të cilat myslimanët lajnë pjesët e trupit të tyre.

Ashtu siç një person duhet të ndërmarrë përgatitjen e kërkuar duke pastruar dhe zburuar veten përpara një takimi të rëndësishëm, po kështu, nga një besimtar kërkohet që të lajë pjesë të caktuara të trupit të tij për të qëndruar përpara Allahut xh.sh. në lutje, siç udhëzohet në Suren El- Maidah të Kur'anit, ajeti 6: "O besimtarë, kur të qëndroni për lutje, lani fytyrat dhe duart deri në bërryla dhe fshini kokat tuaja dhe lani këmbët deri në kyçet e këmbëve. Nëse jeni të papastër, lajeni dhe pastroni trupat tuaj plotësisht. Por nëse jeni të sëmurë ose jeni në mes të udhëtimeve ose ... nuk mund të gjeni ujë, atëherë merrni pluhur të pastër dhe fshini fytyrat dhe

duart me atë. Sepse Allahu nuk dëshiron t'ju ngarkojë, përkundrazi Ai dëshiron t'ju pastrojë dhe të plotësojë bekimin dhe favorin e Tij ndaj jush në mënyrë që, mbase, të jeni mirënjohës "[5: 6].

Pastrimi shpirtëror që ofron akti i abdesit theksohet nga Profeti Muhamed (a.s.) në hadithe të shumta, ose thënie profetike, i cili është mbledhur nën Librin e Pastrimit. Ndërsa uji pastron në kuptimin fizik fytyrën dhe gjymtyrët, me çdo qëllim të pastër për të marrë abdest, pikat e ujit që takojnë trupin gjithashtu lajnë mëkatet e vogla që mund të jenë kryer nga duart, goja, fytyra, veshët dhe këmbët. Hadithi i famshëm se "pastërtia është gjysma e besimit" [Sahih Muslim, 223] mund të interpretohet se vlen kryesisht për marrjen e abdesit, në një përkthim [Vudhu: Fikhu, Rregullat, Pastrimi dhe Bekimet, Qadri]. Prandaj, për të përsosur besimin, për t'u pastruar nga gabimet tona vazhdimisht, Allahu na ka dhënë një mekanizëm të thjeshtë përmes të cilit të pastrohemi dhe rikalibrohemi disa herë në ditë.

Shumë prej nesh e kryejnë këtë model larjeje duke u thelluar shumë pak në të. Ai është bërë një rutinë që rrallëherë e konsiderojmë një mbrojtje mjekësore që e aplikojmë në trupin tonë. Përveç efekteve të saj në shpirt, larja gjithashtu ka efekte të mrekullueshme në trup. Mbi katërmbëdhjetë shekuj më parë, Profeti Muhamed (a.s) këshilloi abdesin para se të shkonte në shtrat. Interesante, ekspertët e yogës në vitet e fundit gjithashtu kanë filluar të inkurajojnë larjen e këmbëve, duarve, krahëve, syve dhe gojës para gjumit me ujë të freskët për një gjumë më të thellë të pushqetësuar. Kjo nuk është për t'u habitur duke marrë parasysh lehtësimin që vjen me prekjen e ujit pas një dite të ngarkuar.

Tre nga sistemet tona kryesore përfitojnë nga abdesi; sistemi i qarkullimit të gjakut, sistemi imunitar dhe ekuilibri elektrostatik i trupit. Në këtë mënyrë, përfitimet shëndetësore nga rituali i larjes janë të trefishta.

Sistemi i qarkullimit të gjakut

Sistemi i qarkullimit të gjakut është një qark i mrekullueshëm i enëve të gjakut midis zemrës dhe indeve që përbëjnë çdo sistem tjetër të trupit. Sistemi i qarkullimit të gjakut qarkullon gjak të oksigjenuar nga zemra në indet përreth trupit dhe përsëri në zemër, ndërsa sistemi i qarkullimit pulmonar transporton gjak të deoksigjenuar në mushkëri për detoksifikim dhe kthen gjakun e pastër në zemër. Funksionimi i saktë i enëve të gjakut, të cilat veprojnë si tuba që lidhin organet tona kryesore, janë thelbësore për efikasitetin e këtij qarku. Këto enë ndahen në degë më të holla të quajtura arteriola të cilat nga ana tjetër ndahen në kapilarë më të vegjël të cilët rrethojnë qelizat e trupit. Rezistenca vaskulare e gjeneruar nga enët e gjakut kapërcehet nga presioni i gjakut i krijuar nga zemra për të mundësuar rrjedhjen e gjakut. Me kalimin e kohës (për shkak të plakjes, ose një diete të pasur me yndyrna), enët tona të gjakut shpesh ngurtësohen dhe ngushtohen duke nënkuptuar që zemra duhet të punojë më shumë për të kapërcyer rritjen e rezistencës vaskulare për të ruajtur rrjedhën e qëndrueshme të gjakut. Enët në gjymtyrë janë më periferike për zemrën dhe kështu më të prekshmet ndaj procesit të forcimit dhe ngushtimit për një periudhë të gjatë.

Përdorimi i ujit në rutinën tonë të përditshme "vepron" këto enë gjaku duke i kontraktuar dhe zgjeruar ato në mënyrë alternative. Uji mund të veprojë si një agjent i

gradientëve të temperaturës, duke ndikuar kështu në reagimin termorregullues të qarkullimit kutan. Kur është i nxehtë, uji siguron që enët në gjymtyrë të zgjerohen dhe kur janë të ftohta, ato tkurren. Në këtë mënyrë, uji siguron fleksibilitetin e enëve të largëta nga zemra, duke detyruar lëndët ushqyese të depozituara në indet si rezultat i qarkullimit të dobët përsëri në qarkullimin e gjakut përmes një gradienti të temperaturës.

Sistemi limfatik

Nga ana tjetër, sistemi limfatik, ndoshta nuk është i pari që na vjen në mendje kur mendojmë për sistemet e organeve të trupit. Megjithatë, pa këtë sistem që punon në heshtje, sistemi ynë kardiovaskular do të shembej dhe sistemi ynë imunitar do të dëmtohej. Enët tona limfatike transportojnë lëngje gjaku të "rrjedhura" në kapilarët tanë për të parandaluar akumulimin e lëngjeve në hapësirat intersticiale dhe dëmtimin përfundimtar të indeve. Enët e sistemit limfatik janë shumë më të hollë se ato të sistemit kardiovaskular, duke siguruar qarkullimin e qelizave të bardha të gjakut të cilat kanë një rol thelbësor në mbrojtjen e trupit nga mikrobet dhe rezistencën ndaj sëmundjeve. Është ky lëng që ne shohim se rrjedh jashtë kur kemi një prerje ose plagë.

Funksionimi optimal i këtij sistemi dhe enëve të tij të holla, si ato të sistemit të qarkullimit të gjakut, mund të thuhet se janë të lidhura ngushtë me efektin e larjes. Fagocitet dhe limfocitet, të cilat përbëjnë sistemin imunitar strehohen nga indet dhe organet tona limfoide, mbështeten nga akti i abdesit. Regjioni nazofaringeal prapa hundës të çon në bajamet, të cilat janë masa të vogla të indit limfoid që bllokojnë dhe heqin patogjenët që hyjnë në fyt. Larja e gojës dhe hundës tre herë nëpërmjet abdesit ndihmon në largimin e baktereve që grumbullohen në rajonin e trupit më të ekspozuar ndaj mjedisit të jashtëm. Për më tepër, akti i larjes së të dy anëve të qafës gjatë abdesit stimulon nyjet limfatike të qafës, një masë e specializuar e indeve që strehon limfocite dhe ndihmon veçanërisht për të mbrojtur trupin duke hequr bakteret dhe qelizat tumorale nga qarkullimi limfatik. Limfocitet tona janë pa dyshim përbërësi më i rëndësishëm i sistemit tonë imunitar, duke patrulluar çdo pikë të trupit shumë

herë në ditë dhe duke shkatërruar qelizat e kancerit dhe patogjenët gjatë rrugës. Duke marrë parasysh që akti i abdesit rrit efektin e filtrimit të qarkullimit tonë limfoid, dikush mund të shohë bekimet që vijnë me urdhrin hyjnor për të "larë... dhe pastruar trupat tuaj plotësisht".

Bilanci elektrostatik

Fiziologjia jonë është gjithashtu e lidhur ngushtë me ekuilibrin elektrostatik të trupit. Ndërsa shumë sëmundje psikosomatike vijnë nga mosbalancimi elektrostatik, efekti më i theksuar i elektricitetit statik ushtrohet në muskujt të vendosur nën lëkurë, duke zbutur funksionin e tyre dhe duke shkaktuar shfaqjen e rrudhave të cilat shpesh fillojnë në fytyrë. Mbajtja e zakonit të rregullt të larjes së lëkurës - veçanërisht fytyrës që është më shpesh e ekspozuar ndaj rrezatimit ultraviolet - mbron sipërfaqen dhe shtresën e brendshme të qelizave tona të lëkurës duke lagur vazhdimisht sipërfaqen e lëkurës me ujë të pastër. Është një alternativë shumë më e thjeshtë për të shpenzuar qindra e mijëra lekë në produkte të shtrenjta për kujdesin e lëkurës dhe përbërjen për të mbajtur një fytyrë të shëndetshme.

Në lidhje me mënyrën se si abdesi mund të jetë përfitues për ekuilibrin tonë elektrostatik, pjesa e ajetit që hedh dritë nbi tejemumin, "nëse nuk mund të gjesh ujë, atëherë merr pluhur të shëndetshëm dhe fshij fytyrat dhe duart me atë" thekson se zëvendësimi i ujit për abdest në mënyrë të konsiderueshme zvogëlon elektricitetin statik. Kjo është arsyeja pse kur abdesi kryhet i qetë me kujdes, ai shpesh e bën një person të freskohet dhe të lirohet.

Kur'ani Famëllartë është një burim i madh diturish që përmban shumë receta për një shëndet të mirë. Ndërsa çdo person i civilizuar mund të lajë fytyrën dhe duart gjatë gjithë ditës, abdesi nga ana tjetër siguron që pastërtia dhe ndjenja e mirëqenies të mbahen me anë të shoqërimit të saj me adhurimin. Vlera dhe domethënia e tij nuk është e kufizuar në përfitimet mjekësore të diskutuara këtu. Sidoqoftë, për këdo tjetër që pyet veten pse pas në një dite të ngarkuar, marrja e abdesit ndihet kaq rinovuese, shpresoj që ky artikull modest të hedhë dritë mbi një recetë madhështore nga shumë ilaçe të zbuluara në Kur'an.



Fjala e mirë

Tregohet se profeti Ibrahim a.s. ishte shumë bujar, saqë në çdo vakt ftonte qoftë dhe një person për të ngrënë bashkë. Kur nuk gjente njerëz të njohur, dilte në rrugë dhe ftonte njerëz të panjohur, e rëndësishme të mos hante vetëm.

Njëherë, ai nuk gjeti njerëz e miq për të ngrënë darkë, prandaj dhe doli në rrugë, ku takoi një të moshuar. Menjëherë e ftoi për darkë me fjalë që tregonin respekt dhe vlerësim.

I moshuari edhe pse u çudit nga kjo ftesë, duke parë dashamirësinë e këtij njeriu të panjohur, i shkoi pas.

Pasi u ulën për të ngrënë, profeti Ibrahim a.s. tha: "Bismilah - Me emrin e Zotit" dhe filloi i pari të hajë, me qëllim që t'ia heqë drojën mikut.

I moshuari edhe ai zgjati dorën dhe tha: "Me emrin e zjarrit!"

Ibrahimi u befusua dhe e pyeti: "Po pse nuk fillon me emrin e Zotit, por me emrin e zjarrit?!"

I moshuari iu përgjigj: "Sepse zoti im është zjarri, unë i besoj dhe adhuroj zjarrin si zot."

Profeti Ibrahim a.s. u revoltua nga këto fjalë, brofi në këmbë dhe i tha: "Dil jashtë. Ushqehesh me të mirat e Zotit dhe falënderon zjarrin."

I moshuari u largua, ndërkohë Ibrahimit a.s. i flet direkt Zoti duke i thënë: "O Ibrahim! Ka shtatëdhjetë vite që e ushqej me të mirat e Mia, edhe pse nuk më ka falënderuar qoftë edhe një herë. Megjithatë vazhdoj ta ushqej dhe ta furnizoj me begati e mirësi.

Ndërkohë, ti për një herë e dëbove jashtë."

Ibrahimi a.s. doli nga shtëpia dhe iu vu pas të moshuarit derisa e gjeti.

"Më fal, xhaxha. Të lutem kthehu edhe një herë në shtëpinë time që të konsumojmë darkën bashkë.", i tha profeti Ibrahim a.s. i prekur.

I moshuari, i çuditur iu përgjigj: "Ti vetë më ftove dhe po vetë më përzure. Përse u dashka të kthehem përsëri?"

Profeti Ibrahim a.s. i tha: "Kthehu, të lutem, sepse kur të përzura ty, më qortoi Zoti dhe më tha se Ai të furnizonte me të mira gjatë shtatëdhjetë viteve, edhe pse nuk e kishe falënderuar qoftë edhe një herë të vetme."

I moshuari e pyeti: "Pse, Zoti yt u interesoka edhe për mua që adhuroj zjarrin?"

Profeti Ibrahim a.s. iu përgjigj: "Jo vetëm që u interesua, por më qortoi për faktin që të përzura."

I moshuari i tha: "Një Zot që u interesoka edhe për ndjenjat e një të moshuari që nuk e beson, meriton të besohet dhe të adhurohet. Që nga ky moment unë i përkas besimit tënd."

"Vallë, a nuk e sheh se si Allahu e përqas fjalën e mirë me pemën e mirë, e cila rrënjën e ka të fortë në tokë, kurse degët nga qielli? Me lejen e Zotit të saj (pema) jep fruta në çdo kohë. Allahu u tregon shembuj njerëzve, që t'ua vënë veshin. Kurse fjala e keqe është si pema e keqe me rrënjë të shkulura, e paqëndrueshme për ekzistencë." (Ibrahim, 24-26)





BOTIMET KMSH

MUND TA GJENI PRANË LIBRARISË “MIQTË E LIBRIT”



KALENDARI 2021
(1442-1443 HIXHRI)
